

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Iskratna oddelki: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Iskjučno zastopstvo za oglaševanje v Italiji in
inozemstvu: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostanke kraje
Italije: Servizio Conti, Contr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 lit.

Uredništvo:
Ljubljana — Pucinijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Kopiranja se ne vračajo

Durch Nahkampfmittel der Kriegsmarine und U-Boote versenkt:

1 Kreuzer, 3 Zerstörer, 2 Korvetten, 5 Transporter und 1 Spezialschiff mit zusammen 36.000 BRT — Weitere 56.000 BRT torpediert — In der Normandie starke Feindgruppe eingeschlossen — Feindliche Durchbruchversuche auf die Beskiden — Passtrasse gescheitert — Feindartillerie beschiesst Florenz

Aus dem Führerhauptquartier, 4. August.
Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In der Normandie scheiterten örtliche Vorstöße des Feindes südwestlich Caen. Im Raum von Coulvain fanden während des ganzen Tages heftige Kämpfe statt, ohne zu einer nennenswerten Änderung der Lage zu führen. Südwestlich davon und im Raum von Vire gelang es den eingebrachten Feind durch den Gegenangriff eigener Panzerverbände zu werfen und den Zusammenhang der Front wieder herzustellen. 50 feindliche Panzer wurden abgeschossen. Eine starke Gruppe des Feindes ist eingeschlossen und wird konzentrisch angegriffen. Nordöstlich und östlich Avranches brachen zahlreiche von Panzern unterstützte Angriffe des Gegners verlustreich zusammen. Im Ostteil der Bretagne dringen die über Avranches nach Süden durchgebrochenen motorisierten Truppen des Feindes nach Süden und Westen vor und stehen an mehreren Stellen mit den Besatzungen der deutschen Stützpunkte in diesem Raum im Kampf. In den beiden letzten Tagen verlor der Feind 216 Panzer.

Durch Kampfmittel der Kriegsmarine und durch Unterseeboote wurden im Seegebiet vor der Invasionsfront ein Kreuzer, drei Zerstörer, zwei Korvetten sowie fünf Transporter und ein Spezialschiff mit zusammen 36.000 BRT versenkt. Zahlreiche weitere Schiffe mit mehr als 56.000 BRT wurden torpediert. Mit dem Untergang des grössten Teils dieser Schiffe kann gerechnet werden, dass Schnellboote versenkt in der Nacht zum 3. August im Ostteil der Seine-Bucht ein britisches Artillerieschnellboot.

Das schwere Feuer der V I liegt weiterhin auf London und seinen Ausgebirgen. In Italien setzten sich unsere Truppen auf einen engen Brückenkopf dicht südlich Florenz ab. Erneute feindliche Angriffe gegen diese Stellung scheiterten. Schwere feindliche Artilleriefeuer liegt auf der historischen Stadt mit ihren unersetzlichen Kulturwerten.

Am Nordoststrand der Karpathen ist der feindliche Durchbruchversuch auf die

Beskidenspasstrasse gescheitert. Hierbei wurde die 271. sowjetische Schützendivision eingeschlossen und vernichtet. Mehrere andere sowjetische Divisionen erlitten schwere Verluste an Menschen und Material. In der Zeit vom 31. Juli bis 3. August wurden 181 Geschütze, 13 Panzer sowie zahlreiche Infanteriewaffen und Kraftfahrzeuge in diesem Raum vernichtet oder erbeutet. Wiederholte Angriffe der Bolschewiken westlich Reichshof wurden abgewiesen. Westlich Baranow vernichteten Sturmgeschütze 23 feindliche Panzer. An der übrigen Weichselfront sind heftige Kämpfe im Raum östlich Sandomierz, bei derseits Pulawy und südöstlich Warke im Gange. Nordöstlich Warschau wurden sowjetische Kräfte durch Gegenangriff unserer Panzer von ihren rückwärtigen Verbindungen abgeschnitten und auf engem Raum zusammengedrängt. 76 feindliche Panzer wurden vernichtet. An der Front vor Warschau bis westlich Kauen scheiterten alle bolschewistischen Angriffe.

An der Front in Lettland brachen in mehreren Abschnitten feindliche Angriffe blutig zusammen. Örtliche Einbrüche wurden abgelehrt oder im Gegenstoss eingeeignet.

In der Landenge von Narva rannten die Sowjets erneut mit neun Schützendivisionen und vier Panzerverbänden gegen unsere Stellungen an. Sie erlitten wiederum schwere Verluste, ohne zu Erfolgen zu kommen.

Ein in den Morgenstunden des 2. August im Schutz englischer Zerstörer und zahlreicher Jagdbomber durchgeführtes feindliches Landungsunternehmen gegen die dalmatinische Insel Korcula wurde durch die Inselbesatzung nach kurzem harten Kampf abgelenkt.

Feindliche Bomberverbände richteten unter Verletzung schweizerischen Hoheitsgebietes Terrorangriffe gegen Orte in Süd- und Südwestdeutschland, vor allem gegen Friedrichshafen, Saarbrücken und Kempten. Durch Luftverteidigungskräfte wurden 43 feindliche Flugzeuge, darunter 40 viermotorige Bomber, abgeschossen.

V Normandie so bile sovražne namere s protinapadi preprečene

Berlin, 4. avg. Na invazijskem bojišču je neka dunajska oklopniška divizija, ki se je že izkazala v boju na vzhodu, uničila ali zaplenila v 7 tednih 181 sovražnih oklopnikov. Dalje je uničila 27 oklopnikov tovornih voz in 42 protiooklopnih topov. Sestrelila je 23 letal in zaplenila mnogo tovornih vozov. Poleg tega je zajela več sto ujetnikov. Enako so prizadevale sovražniku tudi druge oklopniške divizije vojske in voje SS velike izgube. Kljub temu pa napada sovražnik na vedno širšem bojišču. Posamezni sunki odkrivajo vedno jasnejše njegove namene. Britanci so v zadnjih dnevih razširili svoje bojišče proti zapadu do področja južnovzhodno od St. Loja. Na zapadnem krilu so se ojačili in odgnali zaradi tega več oklopnikov divizije s področja južno od Caena. V torek so pričeli nato južno od Caumonta napadati v treh klinih. Ko so bili ti močni sunki zastavljeni in odbiti, so uvedli Britanci v sredo 4. množični oklopniški napad na zapadu v smeri proti zgornji Viri. V zelo hudih bojih je uspelo tudi tam nemškim četam, da so zaustavile sovražnika, ki je prodiril zapadno od Le Beny-Bocage. Na važnih točkah je bil sovražnik zopet vržen nazaj proti severozapadu. Tukaj so v teku ogorčeni boji. Poleg tega glavnega napada je sovražnik napadel pri Villers Bocageu in ob potoku Odonu višino 112, za katero se je že preje zelo boril. Ti napadi so bili krvavo odbiti. Ozmelj, ki ga je dobil sovražnik s težkimi žrtvami v zadnjih dneh, je dovelo do spremembe britanskega bojnega odseka s težiščem pri Caenu. Boji-

šče poteka sedaj od predmostja ob Orni splošno v smeri proti jugozapadu ter se obrača ob zgornji Viri v osterm kolenu proti severozapadu. Ker kritična sovražnik na obeh straneh zgornje Vire, je jasno, da bo poizkušal z bočnimi sunki razbiti nemško obrambno bojišče na področju pri Caenu. Na odločilnih točkah so v teku nemški protinapadi. Nemške čete so vrgle sovražnika že zopet z važnih postojank.

Zapadno od vdornega mesta pri Le Beny-Bocageu pričinja odsek prve severnoameriške armade. Ker so južno od St. Loja vzdržale nemške postojanke sovražnikov pritisk na odeskih Torgny, Moyon in Percy, je nastala zaradi prodiranja Severnoameričanov na področju med zapadno obalo polotoka Cotentina in cesto 799 nekako 40 km globoka bočna črta. Na severni polovici so se izjalovili krajevni sovražnikovi napadi. Južno od Villeneuveja so poizkušali Severnoameričani pridobiti nekaj ozemlja proti vzhodu, brzokne z namenom, da bi prišli v stik z Britanci, ki so prodrli pri Le Beny-Bocageu. Američane pa je ustavil nemški protinapad. Drugo težišče I. severnoameriške armade je na področju južno od Mont St. Michela. Tam hoče sovražnik, ki je vdrl do reke Pontemson prodrati v Bretanjo. Uspelo mu je, da si je ustvaril predmostja ob Cilli in Ranci ter sunil proti Rennesu in Dinanu. Proti njemu so nastopile nemške rezerve, ki so ga vrgle s protinapadi proti severu. Slično so potekali boji pri Dinanu, kjer so bili Američani prav tako vrženi nazaj.

Obrambni boji na vzhodnem bojišču

Berlin, 4. avg. Tudi na vzhodu so izvedle nemške čete na težišču velike obrambne bitke uspešne protinapade. Na Karpatem pregovorjo so madžarski oddelki vrgli nazaj boljševiške sile, ki so prodirle do Tatarskega prelaza. Južnozapadno od Doline so vrgle nemške čete sovražnika s protinapadom zopet nazaj. Vzhodno od Samborja in pri Samoku so boljševiki zaman poizkušali, da bi vdrl v nemške postojanke. Tudi južno od Rzeszowa so vrgli boljševiki v boje močne sile, s katerimi so dosegli vdore, toda nemške čete so sunile sovražniku v bok in pridobile nekaj ozemlja. V jugu velikega loka Visle so zbrali boljševike močne sile ob izlivu Sana v Vislo ter prodrli v ozemljinu preko Baranowa do Staszowa. Tam jih je zadel močan nemški protinapad. V teku so ogorčeni boji. Drugi uspeh skrajnega nemškega odpora je bil zlom boljševiških napadov proti severu. Severno od Baranowa pa do varšavskega področja so boljševiki zaman poizkušali, da bi si priborili na širokem bojišču prehod preko Visle.

Severnovzhodno od Varšave so poizkušali v zadnjih dneh, da bi dovedli močnejše sile v svrhu obkolitve mesta s severa. Uspelo jim je, da so zavzeli mesto Radzymin. Ob srednjem Bugu so napadli boljševiki zavaj na več mestih. Nekoliko severneje so dosegli le skromne prednosti. Severno od erte Avgustovo-Forrestes so bili sovražniki zaustavljeni med Syvalkijem in Kalvarijo. Tukaj in severovzhodno od Volkoviškija so boji še v teku. Med

Njememom in področjem pri Savliju traja še močan sovražnikov pritisk. Na obeh straneh Mitave so se razvili ogorčeni boji za predmostja ob reki Muži (Kurlandski Al). Na področju pri Biržaju potekajo uspešne nemški protinapadi. Tukaj so razširile nemške čete po ponovnem zavzetju nekaj ozemlja svojo napadalno črto na 30 km širine ter vdre ponovno v sovražnikove postojanke. Na ožini pri Narvi so nadaljevali boljševiki z napadi v jakosti 5 divizij. Sunki so se izjalovili, a boji še niso zaključeni.

Mikolajczyk pri Stalinu

Amsterdam, 4. avg. Kakor javlja britanska poročevalska služba, je sprejel Stalin včeraj poljskega ministrskega predsednika Mikolajczyka.

Novi poveljnik britanskega letalstva

Stockholm, 1. avg. Reuter poroča, da je bil imenovan admiral sir Bruce A. Fraser za vrhovnega poveljnika britanskega letalstva kot naslednik admiralja sir Jamesa F. Sommervillea. Do preteklega junija je bil Fraser poveljnik letalstva v Angliji.

Nad švico

Bern, 4. avg. Uradno je bilo objavljeno, da so v četrtki med 4.50 in 5.22 uro preletela tja letala v veliki višini vzhodna mejna področja dežele.

Bližinska bojna sredstva vojne mornarice in podmornice so potopila:

1 križarko, 3 rušilce, 2 korvete, 5 prevoznih ladij in 1 posebno ladjo s skupno 36.000 tonami — Nadalnjih 56.000 ton sovražnega ladjevja je bilo torpediranih — V Normandiji je obkoljena močna sovražnikova skupina — Sovražnikovi poizkusi proboja na cesto čez Beskidski prelaz so se izjalovili — Sovražnikovo topništvo obstreljuje Firenze

Führerjev glavni stan, 4. avg. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

V Normandiji so se izjalovili krajevni sovražni sunki južnozpadno od Caena. Na področju pri Couvainu je prišlo ves dan do ogorčenih bojev, ki pa niso dovedli do bistvene izpremembe položaja Južnozpadno od tod in na področju pri Viri je uspelo vreti vdrlega sovražnika s protinapadom oklopnih oddelkov in zopet vzpostaviti zvezo z bojiščem. Uničenih je bilo 50 sovražnikovih oklopnikov. Neka močnejša sovražnikova skupina je obkoljena. Napadamo jo z osredotočenimi silami. Severovzhodno in vzhodno od Avranches so se z izgubami zlomili številni nasprotnikovi napadi, ki so jih podpirali oklopniki. V vzhodnem delu Bretanje prodirajo sovražnikove motorizirane sile, ki so prodirle proti jugu, v prodoru preko Avranches proti jugu in zapadu ter se bore na več mestih s posadkami nemških oporišč na tem področju. V obeh zadnjih dneh je izgubil sovražnik 216 oklopnikov.

Bojna sredstva vojne mornarice in podmornice so potopila v morskem področju pred invazijskim bojiščem eno križarko, 3 rušilce, 2 korvete kakor tudi 5 prevoznih ladij in neko posebno ladjo s skupno 36.000 tonami. Nadalje so torpedirala mnogo ladij z več kakor 56.000 tonami. S potopitvijo večjega dela teh ladij lahko računamo. Brzo bojni čolni so potopili v noči na 3. avgust v vzhodnem delu zaliva Seine britanski topniški brzi bojni čoln.

Težak ogenj »V I« je še nadalje usmerjen na London in njegovo zunanje okraje. V Italiji so se naše čete umaknile na neko ozko predmostje malo južneje od Firence. Obnovljeni sovražnikovi napadi proti tej postojanki so se izjalovili. S težkimi topniškimi ognjem obstreljuje sovražnik zgodovinsko mesto z njegovimi nenadomestljivimi kulturnimi spomeniki.

Na severovzhodnem robu Karpatov se je izjalovil sovražnikov poizkus proboja na cesto, ki vodi čez Beskidski prelaz. Pri tem je bila 241. sovjetska strelska divizija obkoljena in uničena. Več drugih sovjetskih divizij je doživelo težke izgube moštva in materiala. V času od 31. julija do 3. avgusta je bilo uničenih ali zaplenjenih na tem področju 181 topov, 13 oklopnikov, kakor tudi mnogo pehotnega orožja in 14 tovornih vozov. Ponovni boljševiški napadi zapadno od Rzeszowa so bili odbiti. Zapadno od Baranowa so uničili naskakovalni topovi 23 sovražnih oklopnikov. Na ostalem bojišču ob Visli so v teku ogorčeni boji na področju vzhodno od Sandomierza, na obeh

straneh Pulawyja in južnovzhodno od Warke. Severnovzhodno od Varšave so naši oklopniki v protinapadu ločili sovjetske sile od njihovih zvez z zaledem ter jih stisnili na tesen prostor. Uničenih je bilo 76 sovražnih oklopnikov. Na bojišču od Varšave do zapadno od Kovna so se izjalovili vsi boljševiški napadi.

Na bojišču v Latvijah so se krvavo izjalovili sovražnikovi napadi na več odsekih. Krajevni vdori so bili zapahneni ali s protinapadi zoženi.

Na ožini pri Narvi so se zaleteli boljševiki ponovno z 5. strelskim divizijami in 4. oklopnimi oddelki proti našim postojankam. Zopet so doživeli težke izgube, ne da bi dosegli kakih uspehov.

Neki sovražnikov izkreevalni podvig na dalmatinskem otoku Korčuli, ki je bil izveden v jutranjih urah 2. avgusta v varstvu angleških rušilcev in številnih tovornih bombnikov, je posadka na otoku odbila v kratkem, hudem boju.

Oddelki sovražnih bombnikov so izvedli po kršitvi švicarskega ozemlja strahovalne napade proti krajem v južni in južnozpadni Nemčiji, predvsem na Friedrichshafen, Saarbrücken in Kempten. Zračnoobrambne sile so sestrelile 43 sovražnih letal, med njimi 40 štirimotornih bombnikov.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 4. avg. Včerajšnje finsko vojno poročilo pravi:

Na Karelski ožini običajni motilni ogenj težkega orožja. Pri Vuosalmiju je uničilo topništvo sovražno municijsko skladišče.

Z južnega odseka našega bojišča severovzhodno od Ladoškega jezera ni nič posebnega poročati.

Severno od jezera Loimolana je bil odbit sovražni napad v moči enega bataljona.

Na področju Ilomantsija so prišle naše napadne skupine, ki so delovale za hrbtom sovražnika, na nekaterih mestih v silne boje s sovražnikovimi oddelki. Pri tem je utrpel sovražnik velike izgube ter izgubil tri oklopnike.

Na področju jezera Ruke so v teku boji proti neki sovražnikovi skupini, ki je prekinila neko vodno črto.

Na nekem drugem mestu je bil vržen nazaj sovražni bataljon, ki se je premikal pred našimi postojankami.

Naše letalske sile so bombardirale zbirališča sovražnih čet na vzhodnem bojišču.

Sovražnikovi poskusi proboja proti Firencam so se znova izjalovili

Berlin, 4. avg. Na italijanskem bojišču je obnovil sovražnik svoje brezuspešne poizkuse proboja proti Firencam. Napadel je na širokem bojišču med Santa Mario in Strado v Chiantiju, vendar je dosegel le krajevni vlor. Od večera pa so ga nemške čete odpravile. Izgube sovražnika v ogorčenih, izpremembo polnih bojih so bile izredno visoke. Isto tako so se krvavo izjalovili nadaljnji sovražnikovi napadi, ki jih je pričel na področju Villa Tregio le Montagnini. Ob sodelovanju vseh vrst orožja so onemogočile nemške čete na ta način tudi v sredo sovražnikov poizkus proboja proti Firencam, ki ga je izvedel z zelo močnimi silami. Bitka, ki divja že več dni, zahteva toliko sovražnih sil, da se leta na drugih odeskih italijanskega bojišča omejuje na topniške dvoboje in brezuspešne izvidniške in ogledniške sunke.

Severnovzhodno in južnovzhodno od Angarija je nemško topništvo uspešno obstreljevalo sovražnikove oklopnike, na katerih je bila pehota. Vzhodno od Serra di Cortija pa so razbile naskakovalne čete, ki so nepričakovano napadle sovražnikovo skupino sil, ki je počivala.

Gangstrski napad na obvezovališče v Carrari

Berlin, 4. avg. Britansko-ameriški letalci so znova prekršili določbe ženevske konvencije. Napadi so nemško glavno obvezovališče v Carrari na italijanskem bojišču, čeprav je bil prostor daleč vidno označen z rdečim križem. Med ranjenci in bolniki, ki so bili na obvezovališču, je bilo več ljudi ubitih. Tudi nemško bolniško osebje je imelo izgube.

Kesselring in Graziani nemško-italijanski armadi

Milan, 4. avgusta. Iz italijanskega glavnega stana poročajo:

Vojni minister maršal Graziani je prevzel poveljstvo neke nemško-italijanske armade ter je izdal ob tej priliki dnevno povelje, v katerem se obrača na nemške in italijanske tovariše. V tem dnevnem povelju pravi, da je prevzel poveljstvo nad armado, ki je po Führerjev in Ducejevi volji sestavljena iz nemških in italijanskih oddelkov in ki se bo borila na bojišču proti skupnemu sovražniku. Ta armada simbolizira bratstvo v orožju in prijateljstvo obeh narodov in je velikega idealnega in duhovnega pomena. Armada, ki je pod vrhovnim poveljstvom feldmaršala Kesselringa in pod njegovim neposrednim poveljstvom, bo pokazala vsemu svetu, da stopajo Italijani socialne republike, zvesti pogodbi, ki veže oba naroda na strani nemškega zaveznika sedaj v boju vse do končne zmage.

Milan, 4. avg. Ustanovitev nemško-italijanske armade ter prevzem poveljstva nad to armado po maršalu Grazianiju je vzbudilo v vseh krogih italijanske socialne republike veliko zadovoljstvo.

Časopisje objavlja pod velikimi naslovi dnevno povelje maršala Grazianija ter dnevno povelje generalfeldmaršala Kesselringa ter poudarja, da se bore sedaj v znamenju starega bratstva v orožju zvesto ob strani nemškega zaveznika vojniki tretje in četrte divizije, ki sta bili izžolani v Nemčiji, da bi popravili sramoto Badoglijevega izdajstva.

Generalfeldmaršal Kesselring izjavlja v svojem dnevnem povelju med ostalim: »Pričinja se nova doba v trenutku, ko stopajo v boj nove italijanske divizije zvesto ob strani svojih

nemških čet pod poveljstvom maršala Grazianija ter s tem simbolizirajo nerazdružljivo zvezo obeh narodov. Vojaki tretje in četrte divizije! Oči Italije in Nemčije, da, oči vsega sveta gledajo na vas. Nerazdružljivo zvezani bomo v boju za Italijo, za Nemčijo in za našo Evropo dosegli zmagajo.«

Nemiri v Rimu

Milan, 3. avg. Kakor javlja »United Press«, je prišlo v Rimu do hudega spopada med anglosaškimi vojaki in civilnim prebivalstvom. Mladi Italijani so namreč postregli laze onim dekletom, ki so jih srečali v spremstvu anglosaških vojakov. V nekem zabavišču je prišlo do spopada med mladimi Italijani, ki so hoteli napasti dekleta, ki so bila v spremstvu angleških vojakov. Pri tem so vojaki uporabili strelno orožje. Več mladih Italijanov je bilo ubitih, večje število pa težko ranjenih.

Letalski napad na kolono ujetnikov

Berlin, 4. avg. Vojaki 101 topniškega bataljona, ki so prišli v nemško ujetniško poročajo, da so jih pri prevozu v ujetniško taborišče pri Le Haye du Pittu tik pred nekimi cestnimi križiščem, v nizkem letu napadli zavezniki letovci. Pri tem je bilo ubitih 23 ameriških ter 2 nemška vojaka.

Lord Harding umrl

Amsterdam, 4. avg. Kakor javlja agencija Reuter, je umrl v starosti 66 let lord Harding, ki je bil od leta 1910, do leta 1916. indijski podkralj.

Jamstva zmage

Zahrbni sunek, ki ga je 20. julija zločinska pečica zarotnikov hotela naperiti v srce Nemčiji in s tem vsej Evropi, se je spremenil v blagoslov, ne samo s tem, ker se je ponesrečil njegov glavni namen, marveč tudi s tem, da je vsemu nemškemu narodu predložil spoznanje nesreče, ki so mu jo pripravljali izdajalski zarotniki. Po tem spoznanju se je nemški narod strnil še tesneje okoli svojega Führerja in okoli njegovih sodelavcev, ki so vredni zaupanja nemškega naroda in vse Evrope, bojujoče se za svoj obstoj in navalom boljševizma in plutokracije.

Mednarodni žid, ki so mu nemški narod-socialistični borci poruvali njegove strupene zobe na vsem področju nemške oblasti, se je razveselil, misleč, da zopet prihaja čas njegove nadvlade nad krščanskim svetom. Lažno predstavljajoč zarotniško pečico za predstavnik nemške javnosti in za nosilce nove nemške miselnosti, je mednarodno židovstvo zapelo slavo dnevu, od katerega si je obetalo zlom Nemčije in obnovo nekdanje židovske strahovlade nad evropskimi narodi. Toda sovražnik Nemčije in ostale Evrope se je ušel v svojih računih tako temeljito kakor morda še nikoli.

Dokazal je s tem, da mu bo duhovnost in miselnost nemškega človeka vedno nedostopna in da ne bo znal nikoli niti približno oceniti globline nemške duše in nemškega narodnega značaja. Dvajseti julij ni upognil nemškega poguma, ni omajal vere v pravičnost nemškega boja in zaupanja v narodno socialistično stranko, katere delo sta današnja moč in veličina Velike Nemčije. Vse sloje nemškega ljudstva preveča globoko zaupanje v stranko in Führerja, ki je Nemčijo vodil iz teme obupa in poraza na vrhunce njene sedanje močnatosti.

Ako bi ne bilo te tesne povezanosti med narodnosocialistično stranko in nemškim ljudstvom, bi bili znameniti uspehi nemškega ozračja nemogoči in Nemčija bi se nadalje robovala krivičnim določbam versajškega diktata. O tem je vsak Nemec globoko prepričan, saj je večina današnjega pokolenja sodoživljala dogajanja ob preporodu Nemčije, ki je zadivil ves svet.

Nemški narod je narod preizkušenih bojevnikov, zato ve, da so vsaki vojni v njenem poteku določeni dnevi zmagoslavja in trenutni neuspehi. Pravega borca trenutno stanje ne potane in ne zlomi. On se zaveda svoje notranje sile, on se zaveda pravičnosti svoje borbe in iz te zavesti črpa svojo moč, da prenese, prebide in premagava ovire, ki mu jih na pot do zmage kopiči neprijazna usoda. V tem je ravno veličina zmagovalca, da je kos ne samo sovražni sili, marveč da ga ne skršijo začasi dogodki, ki so po narodi vojne nekaj neizbežnega.

Zato se je nemški narod še trdnjeje oklenil svojih voditeljev, vedoč, da je usoda Nemčije v dobrih rokah, ko jo ravna Führer, in da njegovi Führerjevi preizkušeni sodelavci, ne bodo zaman. Nemški narod je z zadovoljenjem pozdravil nove naredbe svojega vodstva, ki sicer nalagajo ljudstvu nove napore in žrtve, ki pa so obenem jamstvo, da bo skrajni napor Velike Nemčije odstranil s pota vse ovire, ki še stoje med današnjim dnevom in dnevom odločilne zmage.

Nemški narod je v teku zadnjega desetletja do dobra spoznal svoje vodstvo in ve, da to ni od njega nikoli zahtevalo nemočnega, nemška javnost pozna skrb, s katero se je Führer lotil velikega dela, da osvobodijo Nemčijo spon in ji izvojuje mesto, ki ji gre v svetu po vsej pravici. Tudi sedaj, ko je bilo proglašeno gesto napora skrajnih sil za totalno vojno, je nemški narod prepričan, da vse, kar se pričakuje od njega, ne presega meje njegove zmogljivosti, zato so prazne nade sovražnika, ki se skuša tolažiti, ocenjujoč nemške sile po svojih lastnih, da nemški napor ni zmogel še večjega stopnjevanja.

Naravnost nelzerna sila Velike Nemčije je osnovana ne samo na njenih materialnih sredstvih, marveč pred vsem na duhovnih vrednotah nemstva, ki so neizbrne. Nemška vera v zmagajočo, nezlomljivo samozavest nemškega borca ter udano zaupanje nemškega ljudstva v svoje vodstvo so poročilo, da čaka nemški narod na koncu truda in žrtve polne poti zmagi, ki bo dostojna njegovih edinstvenih naporov in žrtv.

Kakor bi bil poraz Nemčije poraz Evrope, tako bo njena zmaga tudi zmaga vse evropske skupnosti, ki se je skovala v preizkušnji sedanje gigantske vojne. Evropski narodi zato z obudovanjem in zaupanjem zro novi vzgon nemškega naroda in se zavedajo svoje dolžnosti, da v svojem lastnem interesu vsak od njih z zastavitvijo vseh sil na svojem področju priporoče k dosegli končnega cilja, k ustvaritvi nove, na znotraj in zunaj složne in močne Evrope.

Napredovanje v SS

Berlin, 4. avg. »Nationalsozialistische Partei-Korrespondenz« je objavila: Führer je dne 1. avgusta 1944 menoval:

Za SS-Oberstgruppenführerje: SS-Obergruppenführerja Seppa Dietricha in Hauserja, Za SS-Obergruppenführerje: SS-Gruppenführerje Bittricha, Gutenbergerja, Kleinheisterkampja, von Kamptza, dr. Martina, Obergera, Rössnerja, dr. Scheela, Wächtlerja, Wähla in Wegenerja.

Za SS-Gruppenführerje SS-Brigadeführerje dr. Behrendsa, Fitzthuma, Gerlanda, grofa Pueckler-Buthausa in Reinhrathsa.

Prispevek mladine

Berlin, 4. avg. Führerjev pooblaščenec za pošiljanje otrok na deželo je objavil, da bo mladina v okviru totalnega posega v vojno pomagala le pri nospavljanju žetve.

Napetost med Argentino in USA

Zeneva, 4. avg. Kakor javlja »Daily Sketch«, je odredila argentinska vlada opozoril konzulom v Zedinjenih državah, naj opozorijo argentinske državljane, ki živijo v Zedinjenih državah, naj bodo morali v čim krajšem času zapustiti Zedinjene države.

Ne slabljenje, temveč osredotočenje vseh sil

Nov članek ministra dr. Göbbelsa v „Reichu“

Berlin, 4. avg. Minister dr. Goebbels ugotavlja v svojem članku v zadnji številki tednika »Das Reich«, da je nemški narod dne 20. julija in naslednje dni napravil velike sklepe in da je njegovo vodstvo šlo takoj na delo, da jih uresniči. »Nobena teh odločitev ne izvira iz slabosti, temveč vse izvirajo iz osredotočenja in ojačenja prizadevanj za vojno. Zgovornejšega znamenja za višino nemške vojne morale si ni mogoče predstavljati. Narod, ki ob koncu 5. leta take vojne ne spoštuje druge misli kot ta, da dela še marljiveje in se bori še hrabreje kot doslej in ki odgovori po atentatu na življenje svojega Führerja in s tem na svoje lastno življenje s takim valom zaupanja in vere, je določen za zmagovalca. Če ima torej 20. julij smisel, ki sega čez njegov aktualni pomen, tedaj je v tem, da je dovedel nas kot narod v celoti k izvorom našega življenjskega boja in smo zopet enkrat morali vsi uvideti, da je bilo v poteku boja marsikaj slabega, kar smo pa izboljšali, in da je še mnogo slabših stvari, katerih bi se sploh ne dalo več popraviti.« S poudarkom podčrtava minister, da bi ne bila nobena posebna čast za nemški narod, če bi se v njegovem javnem življenju, ne glede na kraje, ki trpe pod sovražnikovim letalskim strahovanjem, vojna komaj poznala. »Hočemo,« je izjavil, »da v bodoče povsod vidimo, da smo v vojni. Cutimo se srečne v zavesti, da iz-

vršujemo vse naše ukrepe in prizadevanja v popolnem soglasju s celokupnostjo našega naroda. Tukaj moramo v resnici reči, da to narod hoče. Dr. Goebbels je omenil celo vrsto ukrepov, ki prizadevajo reorganizacijo državnega aparata in celokupnega javnega življenja. Nihče ne more pričakovati, tako je poudaril, da se to izvrši zelo hitro in da vse neprijetnosti, proti katerim je mnogo pritožb, izginejo preko noči. Ves prenosivni proces je treba izvršiti naglo, toda organično. Z eno besedo, tako zaključuje minister, »mi vsi moramo priznati vojno kot dano in neizpremenljivo dejstvo ter se moramo odločiti vsakemu poskusu, da bi se ji izognili. Tako bomo obvladali tudi vse težave, ki nas bodo zadevale v vojni. Usoda nam je 20. julija pokazala, kam vodi naša pot, tukaj so bile na delu sile, ki so hotele zlo in pri tem ustvarile dobro. Z vsa svojo silo, ki ji ni primere, se zoperstavlja nemški narod našačajočim težavam te vojne, ki jim bo tudi kos. Nikoli nismo tako trdno verovali v našo zmago kakor sedaj. Morda, da bodo prišli še na razne krize in težave. Toda mi se jih ne bojimo. Naši sovražniki so prerano optimistični. V tej vojni ne bo zmagal oni, ki si želijo najprej lovorice venec na glavo, temveč oni, ki izpolnjujejo dolžnost hrabro in zvesto. Ki ga ne zlomi noben vihar in stoji ob koncu vojne še vedno pokonci na bojnem polju.«

Firence v ognju angloameriških topov

(Od vojnega poročevalca Hansa Bendrupa) ... 4. avg. (PK). Na italijanskem bojišču se bijejo silni boji. V zgodnjih jutranjih urah 28. julija so pričeli Angloameričani po izpolnitvi in premetitvi svojih divizij na široki bojni črti z novim velenapadom na mesto. Mnogo divizij in oklopnih oddelkov naj bi izsililo odločitev. Poizkusi so se izjavili ob zares junaskem odporu nemških čet, ki pa vendar niso mogle preprečiti, da se sovražnik v teh bojih ne bi bolj približal mestu. Kjer pa se mu je posrečilo zasedi kaj ozemlja, je moral plačati vsak kvadratni meter zemlje z najtežjimi krvavimi izgubami. Sovražnikov napadalni oddelki so tako močno trpeli, da so morali že po 24 urah ustaviti velenapad.

Nepričakovano zavlačenje napada, čigar glavni cilj so Firence, je dalo sovražnemu vodstvu priliko, da doda številnim prekršitvam mednarodnega prava v tej vojni še novo prekršitev. Sprito pomankanje pozitivnih uspehov ter vsled velikih žrtv, ki jih morajo doprinositi Angloameričani, se drzne sedaj sovražnikovo topništvo obstreljevati samo mesto Firence. Sovražnik je s tem izvršil eno najbolj sramotnih dejanj, ki je porojeno iz iste duha, ki ima na vesti uničenje številnih cerkev, spomenikov, stanovanjskih okrajev, bolnic, dečjih domov in šol.

Nemško vodstvo je v želji, da bi očuvalo to edinstveno mesto, ki hrani v sebi neštene spomenike in umetnine, se pravčasno proglasilo Firence za nezaščiten mest. Pri tem pa je storilo nemško vodstvo več kot samo to, da je očuvalo kulturne dobrine. S tem, da je proglasilo Firence za nezaščiten mest, se je odreklo vojaškemu prednostim. Kajti v tej vojni se bije boj tudi za obstoj častivredne kulture naše celine.

Firence nimajo torej ne samo nobenega vojaškega objekta, marveč se ne sme v mestu po strogem nalogu vrhovnega poveljnika nemških čet, zadrževati noben vojak. Okrog mesta je razporejena velika mreža zapor, tako da tudi posameznik nevedoma ne more prekršiti tega ukaza. To dejstvo je neizpodbitno in to ve tudi sovražnik! Do poslednjih dni povsem civilni značaj mesta so potrdile tudi priče. Torej nimajo zavezniški nobenega izgovora, da bi z njim opravili tako očitno prekršitev mednarodnega prava. Izgovor, češ da bi z uničenjem vojaških naprav, ki služ-

jo nasprotniku, samo skrajšali vojne grozote in s tem prištedili civilnemu prebivalstvu nadaljnje tegobe, nikakor ne drži. Svet pozna dovolj dobro angloameriški način ravnanja, v katerem namen posvečuje sredstva, da bi verjel takim izjavam. Je pa za Američane tudi povsem brez pomena, če se uničijo zgodovinsko važne zgradbe. Če se pa uničijo električne in vodovodne naprave v mestu, v katerem živi več kot 300.000 prebivalcev, potem je vsemu svetu jasno, da ne gre pri tem za vojaške cilje ter da predstavlja tako ravnanje težko prekršitev mednarodnega prava.

Kaj pa zanima Angleže ali Američane mednarodno pravo ali javno mnenje! To so dokazali med ostalimi tudi o priliki napada na Rim. V tej vojni so že tolikokrat pogazili določbe mednarodnega prava, da jim je sedaj že vseeno, če store to tudi v Firencah. Kaj zanimajo Angleže in Američane umetnine, spomeniki ali kulturne dobrine? To so le objekte za spomne — proč z njimi! Take stvari se izgotavljajo danes v Ameriki že vse hitreje in ceneje! Kaj vedo Angleži in Američani o Medicijah, ki so napravili to mesto veliko in nesmrtno? Prav tako malo kot v Rimu bodo tudi v Firencah čutili duh stoletij, ki ga izžareva vsak kamen v tem krasnem mestu! Imena kot Michelangelo, Botticelli, Machiavelli, Savonarola, Brunelleschi, ki je napravil prekrasno kupolo katedrale ter Angelico da Fiesole, čigar prekrasne slike krase zidove samostana San Marco, so zanje brez pomena, so le imena, s katerimi dosežejo židovski trgovci umazane dobičke ter jih cenijo le po znesku zasluženih dolarjev.

Za Angleže, ki so v svoji nesramni domišljavosti že od nekdaj cenili le to, kar je angleškega, ter za Američane, ki nimajo niti zgodovine niti tradicije, predstavljajo Firence seveda samo eno izmed mnogih človeških prebivališč, ki se uniči ravno tako, kakor so to storili v Berlinu, Parizu, Budimpešti, v Kölnu ali Hamburgu ter s tem dokazali, kaj se lahko pričakuje od njihove kulture, ki naj bi Evropo osrečila z ameriškim stoletjem.

Toda svet je lahko brez skrbi: Ko že dolgo ne bo ne duha ne sluha o ameriškem stoletju, bo še vedno živ duh Evrope, ki je utelešen tudi v Firencah, in kljub umorom, požigom in uničenju ne mrtni ter bo oplojeval svet.

Obvestila »Preveda«

Nakazilo vina

Gostinski obrati in točilnice vina v občini Ljubljana, ki so povsem brez vina in za mesec maj in junij vina niso nabavili, prejmejo nakupnice v soboto, dne 5. t. m. za obrate z začetno črko P do U.

Neizprane nakupnice istočasno zamenjamo. Nakupnice deli Preved, Novi trg 4-III, soba št. 18.

Vino bodo prodajali veletrgovci vina: Lasan Ivan, Vodnikova 17, Vodnik ded., Celovška 42, Radonič Plo, Malenškova 5 in Levanič Josip, Lepodvorska 14.

Kdor pride po nakupnico, mora predložiti register za točenje alkoholnih pijač dotičnega obrata.

Delitev bonbonov

Od 4. do 19. VIII. dobijo potrošniki na odrezek »Avg-17« ljubljanske živilske nakaznice za avgust po 50 g bonbonov. Istočasno dobijo še posebej otroci in mladina do 18 let 150 g bonbonov na odrezek »34-abc« dodatne živilske nakaznice DoMa, DoMb, oz. DoMc, veljavne od 1. VIII. (brez pretiska).

Bonbone bodo delile sledeče trgovine: Šumi, Gradišče, Resman, palača Bata; Oset, palača Kreditne banke; Stine, Dunajska cesta; Jeras, Miklošičeva cesta; Milmosa, Miklošičeva in Vavpetič, Celovška cesta.

Zbrane in nalepljene odrezke oddajo nasteti trgovci v ponedeljek 21. VIII. dopolne Prevedu, Gosposka ul. 12-I, soba št. 10.

Gospodarstvo

Izpitna komisija za pooblašene graditelje

Na podlagi št. 39. obrtnega zakona in št. 2. uredbi o opravljanju izpitov za graditelje visokih in nizkih zgradb ter v zvezi s št. 1. naredbe vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Jadransko Primorje« o opravljanju Ljubljanske pokrajine je poimenoval dr. Majcen v imenu prezidenta Pokrajinske uprave imenoval v izpitno komisijo za pooblašene graditelje visokih in nizkih zgradb naslednje gg.: 1) predsednik komisije inž. Josip Porenta, tehnični inšpektor; 2) namestnik predsednika inž. Josip Čerminec, tehnični višji svetnik; 3) člani komisije: inž. Vinko Glanz, tehnični svetnik; inž. Josip Forster, prof. univerze; inž. Alojz Hrovat, prof. univerze; inž. Stanko Dimnik, prof. srednjetehtniške šole; pooblašeni inž. Rado Kregar, pooblašeni inž. Milovan Goljevšek in pooblašeni graditelji Zupan Miroslav, Ivan Bricej, Angelo Battelino, Karel Kavka, Just Gabričič, Matko Curk in Franc Furlan, vsi iz Ljubljane.

GOSPODARSKE VESTI

Iz trgovinskega registra. Vpisali sta se nastopni tvrdki: Ljubljanska gradbena in industrijska družba z o. z. v Ljubljani, Rožna dolina, Cesta XV (izvrševanje visokih in nizkih zgradb, tehnična pisarna, izdelovanje cementnih izdelkov in umetnega kamna, nakup in prodaja gradbenega materiala in strojev ter nepremičnin; osnovna glavnica 250.000 lir; poslovođe: Battelino Valentin st., gradbeni podjetnik, Battelino Valentin ml., stavbenik, Battelino Oto, stavbenik, Battelino Vilibald, stavbenik in Battelino Bronisav, absolvent trgovske akademije, vsi v Ljubljani). — Sad, družba z o. z. v Ljubljani (nakup in prodaja sadja, zelenjave, deželnih in gozdnih pridelkov, izdelkov iz tega blaga ter konzerv na debelo, izvoz in uvoz navedenega blaga in vršenje komisijskih poslov z navedenimi predmeti; osnovna glavnica 500.000 lir; poslovođe: Pielick Ivan st., Kompare Milan, Pielick Ivan ml., Pielick Evgen, Stele Davorina, Stele Ljubomir, Tanko Pavel ml., Cerar Emil in Glavnik Marjan vsi trgovci v Ljubljani). — Pri Gradbenem podjetju »Beton«, družbi z o. z. v Ljubljani, sta bila izbrisana poslovođji Oton Mikš in inž. Edmund Dachowsky. — Pri tvrdki A. Sarabon & Co., trgovini z mešanim blagom v Ljubljani, je bil izbrisan javni družbenik Ivan Volk, zaradi česar je prenehala javna trgovska družba in je odsej edina lastnica Marija Sarabon. — Pri tvrdki Franjo Ravnikar v Ljubljani je vpisan kot prokurist Ivan Ravnikar, privatni uradnik v Ljubljani.

Iz zadržnega registra. Pri Nakupovalnici in vnovčevalnici v Ljubljani-Dravljah, zadrugi z o. z., sta izbrisana člana upravnega odbora dr. Andrej Kopčič in Vlado Babnik, vpisana pa Leopold Komman, državni uradnik in Karel Koršec, upokojeni uradnik, oba v Ljubljani. — Pri Selošnem kreditem društvu v Ljubljani je bil vpisan član upravnega odbora Milan Vrhunc, trgovec v Ljubljani. — Pri Stavbni zadrugi »Mirni dom« v Ljubljani je bil izbrisan član upravnega odbora Ivan Avsenek, vpisan pa Franjo Tominec, tajnik medicinske fakultete v Ljubljani. — Pri »Soferskem domu«, stavbni zadrugi v Ljubljani, je bil izbrisan član upravnega odbora Anton Plantan, vpisan pa Avgust Dacar, šofer v Ljubljani. — Pri Vzajemni kreditni zadrugi v Ljubljani je bil vpisan pooblaščenec zadruga Mavricij Derganc, poslovođa zadruga v Ljubljani.

Nemška oskrba z lesom. Nemški državni gozdni urad je izdal nove predpise glede sekanka dreves z namenom, da se razširi proizvodnja tehničnega lesa. Letni kontingenti za sečnjo se odsej nanašajo tudi na drevesa izven strnjene gozdne površine. V ta namen bodo pritegnjena tudi drevesa ob cestah, toda le v omejenem obsegu. Predvsem bodo posekana drevesa ob cestah, ki vodijo skozi gozdove. Drevoedi v odprtem svetu se lahko docela posekajo, če napravijo slab vtis, pri dobrih drevoedih pa naj se poseka vsako drugo drevo.

Fantastične vesti

Budimpešta, 1. avg. Angleški poročevalski urad je znova razširil vesti, da se je pričelo zasledovanje grško-pravoslavne prebivalstva v Karpatih. Pristojni krogi poudarjajo, da izhajajo te vesti iz začasnega internirnega grško-pravoslavne škofa Popova, ki je bil aretiran, ker je bil utemeljeno osumljen propagande proti interesom madžarske države. Drugače ni bilo nikakih ukrepov, tako da so fantastične vesti o deportaciji 20.000 pripadnikov grško-pravoslavne cerkve brez vsake podlage.

Evropski tisk o prekinitvi odnošajev s Turčijo

Berlin, 4. avg. »Pod ojačenim pritiskom«, tako se glasi besedilo, pod katerim komentirajo tukajšnje časopise prekinitve odnošajev Turčije z Nemčijo.

»Berliner Börsen Zeitung«, javlja, da ne more noben Turek resno misliti, da bo našel blagor domovine na strani onih sil, od katerih si je moral ustanovitelj moderne Turčije priboriti življenjsko pravico šele v težkih diplomatskih in vojaških bojih. List navaja nato izjavo dnevnika »Daily Mail«, da je Anglija sprejela turško odločitev z zanimanjem toda brez navdušenja, kajti Turčija je pokazala doslej očitno pasivnost. V ostalem se bo morala požuriti z stopom v vojno, ker bi drugače lahko kaj zamudila. Dalje omenja, da nima Turčija pričakovati zahvale od Anglije in da se bo Anglija smatrala za upravičeno, da zahteva od Turčije mnogo vazalskih uslug vse do vstopa v vojno. List dobesedno nadaljuje: »Turške objave pa prikrijevajo vojne nemene in trde, da zavisi nadaljnji razvoj le od Nemčije. Ni treba, da je človek preok in da spozna potek bodočega razvoja v Turčiji, ki bi bil popolnoma neodvisen od zatiranja Nemčije, če bi vodstvo Turčije niso izrazilo in uveljavilo pričakovano narodovo voljo do miru. Boljševiki, Britanci in Američani se lahko udomačijo na turških tleh na pomorskih in letalskih oporiščih. Na hrbtih Turkov se bodo borili za Dardanele in silili Turke k vedno novim služnostim.« Zaključno se vprašuje »Berliner Börsen Zeitung«, ali verjamejo v Ankari sovjetskemu pristanku bolj kakor zagotovilu Moskve, da se zavzame za »močno in neodvisno Poljsko«, in ali verjamejo, da pomenijo britansko-ameriške objave več kot poljske garancije?

»Berliner Nachtausgabe« pripominja med ostalim: »Bržkone so vedeli odgovorni moške v Ankari in v Carigradu, da so napravili veliko napako glede na temeljni program turške politike. Spoznal bodo, da je zlom prijateljskega pakta z Nemčijo izročil Turčijo brez ozra na zahteve, ki so jih boljševiki vedno naglašali, in katere je postavil Molotov že l. 1940 v Berlinu.« Osnovane oporišč v Turčiji je vzrok za britansko-ameriško-boljševski pritisk proti Nemčiji v Ankari. Roosevelt in Churchill sta izpolnila svojo obljubo, ki sta jo dala Stalinu v Teheranu da bosta izročila Turčijo Sovjetski zvezi, čeprav sta to storila šele po dolgem obhajljanju.

Amsterdam, 4. avg. Reuter je razširil komentar tednika »News Statesman and Nation« o skleni Turčije, da prekine odnošaje v Nemčijo Turčija je 5 let čakala, na katero stran se bo obrnila vojna sreča in je sedaj na tem — »pod gotovimi omejitvami seveda« — da bo presleda v zavezniški tabor. Zaveznik pa zato Turčije ne bodo nagradili, ker je »narod, ki misli le na svojo korist,« to riskiral in ne vedo,

ali b' odkazali Turčiji ob mizi mirovne konference sedež ali le stojšče. Churchill je obljubil Turčiji svojo podporo »v primeru napada«, drugače pa se ni v nobenem primeru zavezal.

Bukurešta, 4. avg. O turški odločitvi pripominja »Universul«, da pomeni prekinitve diplomatskih odnošajev z Nemčijo enega najvažnejših dogodkov. »S tem pričenja novo poglavje v zgodovini Turčije in bilo bi absurdno odrekati temu koraku gotovo resnost.«

Dnevnik »Vlatza« ugotavlja, da Saradzoglu v svojem govoru pred narodno skupščino ni niti najmanj omenil razvoja odnošajev med Turčijo in boljševiki. To ni nikakoli naključje, kajti evropskemu svetu Moskva ni nikoli tajila, da še vedno vztraja pri svojih interesih do morskih ožnih na evropskem jugovzhodu. Zaradi tega ostane tudi v novi fazi turške politike ta problem med Turčijo in zavezniki še nadalje nerešen.

Po prekinitvi odnosov med Nemčijo in Turčijo

Berlin, 4. avg. Kakor so izjavili na vprašanje v Wilhelmstrasse, bo sedaj po prekinitvi odnošajev švica zastopala nemške interese v Turčiji.

Stockholm, 4. avg. Stockholmsko časopisje poroča v svojih poročilih iz Londona o odnevu, ki ga je izzval v britanskem glavnem mestu prelom diplomatskih odnošajev med Nemčijo in Turčijo. »Morgen-tidningen« pravi med drugim, da v britanskem glavnem mestu niso s posebnim navdušenjem sprejeli turškega koraka. Londonski dopisnik »Stockholms Tidningene« poudarja, naj se Turčija raje ne udeleži vojne, da pa to ne preprečuje, da ne bi prepuštila zaveznikom oporišča ter odprla Dardanele. »Dagens Nyheter« meni, da je konjunkturstična politika Ankare preveč jasna, da bi turški prelom z Nemčijo lahko močno navdušil angleško javnost ali odgovorne britanske kroge.

Beograd, 4. avg. Tukajšnje politične kroge ni presmetilo poročilo o prekinitvi diplomatskih in gospodarskih odnošajev Turčije z Nemčijo. Glede učinkov tega koraka na suverenost Turčije so si tu povsem na jasnem. S tem v zvezi opozarjajo na lastne izkušnje ter na poljski primer.

Tokio, 4. avg. V teku že skoro petletne vojne so Turčijo že večkrat silili, naj vstopi v vojno, tako komentira časopis »Tokio Shinbun« prekinitve odnošajev med Nemčijo in Turčijo. Sprito naraščajočega vpliva Sovjetske zveze na Balkanu in v Sredozemlju je Turčija izpremenila svoje nevtralnno zadržanje ter podlegla grožnji sil sovjetsko-ruskega sosedu, pri čemer so igralo važno vlogo tudi angleške grožnje.

„Vrline“ tolovaške „uprave“

Protekcija, žolost, birokracija — Dvojno srce in slabi živci nekaterih dam in damic

Mnogo člankov je že opisovalo obupne razmere v komunističnem raju. Mnogokrat je resnica šla mimo ušes in mimo oči Ljubljancem in drugih prebivalcev naših mestec in trgov, ki so imeli to srečo, da so jih ravno domobranci obvarovali dvomljive »sreče«, da bi tudi osebno doživeli komunistični »raj«. »Kdo bi le verjel vsem tem izdajalskim pisumom, saj je to vse le agitacija, a resnica je čisto drugačna! O, kdaj bomo le prišli pod osvoboditeljsko roko naših legendarnih borcev za pravico, enakost in svobodo!« Tako vzdihuje marsikateri presiti Ljubljancem, Vrhničem, Novomeščem, Grosupelčanem, ki mu je partizanski raj poznan le iz »Slovenskega poročevalca« ter se mu vsaka druga beseda odbija kot bob od stene.

Kdaj bo vzpostavljena nova, naša oblast, ki bo pomela z vsem, kar je gnilega, ki ne pozna korupcije, ki je tu zato, da bi uslišala prošnjo še tako neznanega svojega črvička.

To so želje tudi marsikaterega slepega Ljubljancana.

Ker prenekaletni ne verjame našim časopisom, se bomo tudi mi držali načela, da je dobro včasih čuti obe plati zvonca. Mogoče bo vsaj nekaterim odprlo oči in jim omajalo vero v raj na zemlji, ki so ga v »osvobojenih« predelih ustvarili komunisti ljudem že na zemlji.

V roke nam je prišel razpis komande dolenskega vojnega področja št. 924-44 od 22. 5. 44. V prvih odstavkih poveljstva je razpis »veliko zmago« legendarnega VII. »korpusa« (o katerem pa pričajo neizpodbitna znamenja, da je tudi že na koncu svojih moči), nato pa bere levite edincem zaledne »vojske«, ki vlada v tolovaškem »raju«. Evo, kako se bere dobesedno v razpisu:

»S stanjem, kakršno vlada danes med našo zaledno vojsko, ni mogoče več nadaljevati. Pritožbe istega značaja prihajajo dan za dnem:

- a) nepravilen odnos do civilnega prebivalstva,
- b) nesodelovanje s civilno oblastjo,
- c) protekcija,
- d) obložit
- e) birokracija

Navodila smo že dali v svojih zadnjih okrožnicah. Komande mesta, ki nam bodo v svojih poročilih še slikale svoje delo tako vse čisto in pravilno, na drugi strani pa bomo dobili pritožbe, jih bomo kilicali na odgovornost.

Tako in nič drugače se glasi službeni razpis. Kakor iz njega vidimo, krasno tolovaško funkcionarje ravno iste vrline, ki so jih znali toliko napadati pri drugih. Zamislite si, kakšne kvalitete so oblasti in ljudje, ki jim je na milost in nemilost izročeno življenje in premoženje nezaščiteno prebivalstva!

No, in v tak raj si vroče žele tudi nekateri Ljubljancani, zlasti te tiste Ljubljancanke, ki se dan na dan bašejo z raznimi dobrotami, ki stanujejo v večstorišnih stanovanjih (»rednost imajo seveda tiste, ki se šopirijo v državnih«), a za pravega trpečega reveža nimajo srca.

Samo nekaj primerov: Družina z dvema naobudnima hčerka-ma visokega funkcionarja stanuje v dr-

žavnem stanovanju z državnim kurjavo in razsvetljavo. Poleg očetovega položaja in privatnega zaslužka je ena hčerka še v državni službi. Ta dama pač mnogo rabi za svoje drobne potrebe. Kaj jo briga, če je brez službe toliko zares potrebnih reviclin ta nadebudna hčerka ni nikoli vprašala, kako žive begunci iz tolovaškega »raja« in kje bodo spali ... Za to ni dala niti lire, pač pa so se ji smilili ubogi »naši« interniranci v Gonarsu. Samo za te je tako potrebna je zbirala in pošiljala pakete, nič drugega. Čudno pa je, da tisti res potrebni niso bili nikoli deležni teh dobrot.

Ali pa hišna posestnica, sama, upokojenka, vrsto bob ima, brez otrok, celo brez mačke. Tudi ta ni nikoli vprašala, kako bodo spali ubogi pregnanci, ki so okusili tolovaški »raj«. Ko ji omeniš to, pravi, da so ji živci tako slabi (ima samo 100 kil), da ne more trpeti poleg sebe drugih ljudi, posebno še otrok ne. Ti ubogi črvički naj od vsega hudega konec vzamejo, ker ne morejo poskočiti v prostranem vrtu, niti glasneje zavpiti. Živci ne prenesejo ... Joj, kaj bi bilo s temi ubogimi živalci, ako bi gospe gorela streha nad glavo, pa bi ji ušive simpatizirale vzele najlepše perilo iz omare, kračo iz šrambe, njo pa napodile v pralnico prāt, a potem še kuhat.

Ti sveta zaplankana traparija, ali so vam res že popili vso skisano pamet? Kar pred očmi mi je taka gosposka, ki je zrasla na predmetnih poljanah, a se sedaj šopiri v državnih stanovanjih, pa zbirala samo za »naše« fante in »naša« dekleta.

Obvestilo

Slovenskega Rdečega križa

Prošnja za knjige. Vojni ujetniki v Nemčiji nas večkrat prosijo, naj jim pošljemo slovenskih knjig. Utrugli mo že prespejemo številu takih prošnji, dokler smo imeli še kaj nabranih knjig v zalogi. Na našo prošnjo smo prejeli nekaj knjig, toda razmeroma malo. Zato prosimo ponovno vse, ki bi mogoče pogrešali kako slov. knjigo, naj nam jo darujejo za vojne ujetnike. Prevezujemo jih v glavni pisarni, Marjini trg 5.

Pozivi: V polzvedovalnem oddelku, Marjini trg 5, naj se zgledajo pri referatu III. nastopne osebe ali njih očetje: Jelenc Josipina, Koščak Ciril, Peteln Toni, Pekovac Marija, Zihneri Vanda, Bregantič Giovanni, Krasevec Desanka, Benini Mario, Breznik Ruža, Ložar Nika, inž. Savič Stevan. — V paketnem oddelku, Vidovdanska 6, naj se zgledajo Strychar Stanislav, ki mu pošilja Alič Jožefina, Auschwitz, paket, nadalje Finc Slavko zaradi Hrastraja Gregorja in Šarc Marija zaradi Šarca Maksa.

Zahvale: G. dr. Janežič Konrad je daroval Slovenskemu Rdečemu križu 200 fir v počastitev spomina blagopok. g. Arrigler Fani, g. Hafne Josip na 500 lir v paket vojnemu ujetniku, ki nima svojcev. Pri srčna hvala!

Zaplamba imovine upornikov

Po predpisanim postopku je bila zaplenjena imovina upornikov Karla Vilarja, slaščičarja, nazadnje stanujočega v Dol Logatcu 25, in Rudolfa Koželja mehanika ulaznice stanujočega v Ljubljani, Čopova ulica 19.

Protikomunistično delo v ribniški dolini

Iz Ribnice nam pišejo:

Odkar so glavne postojanke ribniškega področja čvrsto v domobraniških rokah, se je tudi pri nas in v okolici začelo sistematično protikomunistično propagandno delo. S tem ni rečeno, da bi poprej v tem pogledu ne bilo ničesar storjenega, vendar pa v delu ni bilo pravega sistema in potrebne medsebojne povezanosti. Nekak uvod v smotno delo, da se prebivalstvo pravilno pojasnita položaj in protikomunistična borba, je tvoril proglas ribniškega župana z dne 26. julija. Do takrat pod vplivom komunističnega strahovanja stoječi prebivalci so se razveselili tega proglasa, ki je bil namenjen v prvi vrsti ribniškim občanom, ki pa je zbudil velik odmev tudi v vseh sosednjih občinah. Ljudje so opazili, da je začel prihajati drugačen svež in zdrav veter. Do takrat so morali poslušati na komunističnih mitingih lažne nive in hujskajoče govore, sedaj pa so dobili priliko, da se na lastne oči prepričajo o resnici in spoznajo svoje in svojega naroda prave interese.

Poleg številnih drugih sredstev za razširjanje resnično narodne in protikomunistične misli je bila v mesecu juliju prirejena tudi vrsta javnih protikomunističnih zborovanj. Prvo tako zborovanje je bilo v nedeljo, 16. julija, v Jurjevid. Še od komunistov ustrahovani ljudje so sprva z nekajnim nezaupanjem poslušali oba govornika, ko pa so slišali iz njihovih ust izražene svoje skrite misli, so se otajali in razvneli ter so naposled navdušeno zapeli naše narodne peevke. Ljudje, ki so prej trepetali pred komunisti, so sedaj dobili oporo in pogum. Glas o tem prvem zborovanju je šel po vsej dolini ter povsod prebujal in bodril ljudi.

Drugo zborovanje je bilo naslednje nedeljo, 23. julija, v Sodražici, ki se po komunistični krivdi odlikuje po svojih ruševinah. Ko so ljudje ta dan ob pol osmih prišli iz cerkve od prve maše, so opazili v trgu domobranksko patroljo, ki je bila spremljala v tr skupino protikomunističnih delavcev. Ti so bili postavljeni medtem preprosto od, okrog katerega se je takoj zbrala zelo velika množica ljudi. Čeprav je bilo med poslušalci in zlasti med poslušalkami še precej komunističnih obveščevalcev, so ljudje z vidnim zanimanjem in nato z naraščajočim veseljem poslušali govornike, ki so razkrinkali pravega kriv-

ca za bratomorno klanje in za vso nesrečo, ki je zadela zlasti Sodražico. Marsikomu so se orosile oči, ko so govorniki obujali spomin na sodražske otroke, ki so dali svoje življenje za boljšo bodočnost te doline in vsega naroda. Nešteti fantje in moške iz Sodražice so na them prisegli, da ne bodo odnehal, dokler ne bo maščevana po nedolžnem preliti kri teh junakov in mučenikov. Zborovanje se je zaključilo s skupnim petjem vseh navzočih in ko so domobranci nato odhajali nazaj proti Ribnici, so jih ljudje tople pozdravljali in izražali željo, naj bi se take prireditve še večkrat ponavljale.

Zadnjo nedeljo, 30. julija, je bilo protikomunistično zborovanje v Velikih Poljanah. Tudi tu se je zgnilo okrog govorniškega odra zelo mnogo ljudi. Onim, ki so prihajali od maše iz cerkve, so se se pridružili tudi drugi, ki so bili še doma. Govorniki so v besedah, prihajajočih iz srca, prikazali pravo sliko »zlate svobode«, katero so dolini prinesli komunisti. Ko se je eden od govornikov spomnil domačih terencev in obveščevalk, so ljudje te škodljivce v lastnih vrstah najostreje obsodili z žgočimi klici. S polnim razumevanjem so poslušalci sprejeli tudi izjavljanje o pomenu, nalogah in ciljih slovenskega domobranstva ter se mogočno pridružili pevcm, ki so zborovanje zaključili s petjem naših pesmi.

Poleg teh treh večjih zborovanj je bilo tudi več manjših. Protikomunistični delavci porabijo vsako priliko, da ljudem odpirajo oči ter jih osvobodijo strahu pred komunisti, ki je doslej ležal na njih kakor prava mora. S tem je odklenalo tudi terencem, ki so skušali še vedno strahovati cele vasi, čeprav je v njih ogromna večina ljudi protikomunistično usmerjena. Sedaj se jih ljudje ne boje več, temveč jih sami izločajo iz svoje srede. Posledica je, da pobirajo terenci in terenke šila in kopita ter izginjajo v gozdove. Prebivalstvo si je oddahnilo ter željno prič

Kronika

*** Podpolkovnik Lent odlikovan z brilianti.** Kakor je bilo pričakovati, je bil sloveči nemški letalec podpolkovnik Helmut Lent, komandor oddelka nočnih letalcev, odlikovan z briljantno hrastovemu listu in medali na viteškem križu. Lent je 15. vojnik z najvišjim nemškim odlikovanjem. To je najuspešnejši nemški nočni lovec. Doslej je odnesel že 102 nočni zmagi, k temu pa je treba prišteti še 8 zmag, ki jih je v prvem letu vojne dosegel podnevi. Rodil se je 13. junija 1918 v Pyreneu ob Warti kot župnikov sin in je dosegel prvo letalsko zmago v vojni proti Poljski. Pozneje je sodeloval v znamenitem pohodu na Norvik. Bil je med prvimi nočnimi letalci, ki je dobil viteški križec, in sicer 30. avgusta 1941, ko je bil nadporočnik. Potem se je vrnila zmaga za zmago, ki ji je tudi vedno višja odlikovanja in vedno višje oficirske stopnje. Prirojen mu je izreden čut za borbo na nočnih poletih, v bistvu pa je rojen za umetnost in je velik ljubitelj klasične glasbe.

*** Poslanski tat.** V Buenos Airesu je aretirala policija nekakega tatu, ki je izvedel več drznih tatvin predvsem v raznih inozemskih veleposlaništvih in poslaništvih in to vedno takrat, kadar so ti praznovali narodni praznik. Med ostalim je ukradel ta zločinec mehiškemu, čilskemu ter španskemu veleposlaniku v Buenos Airesu mnogo kožuhovine in nakita v vrednosti 100.000 funtov.

Iz Ljubljane

u Napredovanje generala Rössnerja. »Nationalsozialistische Partei-Korrespondenz« je objavila, da je Führer dne 1. avgusta med drugimi imenoval za SS-Obergruppenführerja Ervina Rössnerja, dosedaj SS-Gruppenführerja. SS-Obergruppenführer Rössner je dalj časa uspešno deluje pri nas in si je med Slovence pridobil že mnogo iskrenih prijateljev in sodelavcev. K napredovanju mu iskreno čestitamo.

u Nov grob. V Slajmerjevem domu v Ljubljani je preminila bivša uradnica Poštne hranilnice v Beogradu in vdova po železniškem uradniku ga. Slavka Antlova. Pogreb pokojnice bo v soboto ob 13 iz mrtnice veže splošne bolnišnice, nakar jo prepeljejo v avtofugeton na domače pokopališče v Trebnjem. Rajni naj bo ohranjen blag spomin, njenim svojcem pa izrekamo naše sožalje!

u Zlata maša. V nedeljo dne 6. avgusta bo imel bivši trnovski župnik France Finžgar v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Ljubljani zlato mašo — petdesetletnico svoje nove maše, ki jo je tedaj imel v svoji rojstni fari na Breznici. Zlata maša, tiha, spremljana s slovenskim petjem, bo ob 8. uri.

u Železniškim upokojenecem v vednosti. Izplačilo 439.000 evrov povška pokojniških prejemkov po odloku šefa pokrajine, uprave se bo za prvih 7 mesecev izvršilo v začetku avgusta 1944, za mesec julij, avgust in september 1944 pa v začetku septembra. To delitev narekuje nastop novega proračunskega leta s 30. junijem. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani.

u Dodatne živilske nakaznice za teže in najtežje delavce za mesec avgust bo mestni preskrbovalni urad delil po številčnem potrdilu tako, da pridejo na vrsto v soboto 5. t. m. številke 1—100, v ponedeljek 7. avgusta številke 101—200, v torek 8. avgusta številke 201—300, v sredo 9. t. m. številke 301—400, v četrtek 10. t. m. številke 401—500, v petek 11. t. m. številke 501 do 600, v soboto 12. t. m. številke 601 do 700, v ponedeljek 14. t. m. številke 701—800, v sredo 16. t. m. številke 801—900, v četrtek 17. t. m. številke 901—1000, v petek 18. t. m. številke 1001—1100 in v soboto 19. t. m.

Oddaja plina

G. šef pokrajinske uprave je z odlokom VIII, št. 4206/9 od danes za čas od 3. tega meseca do 20. septembra t. l. določil mestni plinarni nastopni urnik in omejitve za oddajo plina z normalnim pritiskom:

od 6.30—7.30, od 10—13 in od 18.30—20.30.

V tem času smejo stranke, ki rabijo več kakor 30 m³ plina, trošiti največ 60% množine plina, kolikor so ga uporabile v istem mesecu lanske leto. Kopalnice in sobne peči pa se sploh ne smejo uporabljati. Mestna plinarna je pooblašena, da sme kršitelju za določen čas plin odključiti.

Kultura

In memoriam
prof. dr. Alojzu Turku

S prof. dr. Alojzom Turkom, ki je preminul v Novem mestu, ni umrl samo znančen in plemenit izobraženec, marveč tudi razgledan in vesten slovenisti, ljubitelj in znanstveni gojitelj našega knjižnega jezika in paberkovalec na njhval slovenske slovnostne kulture. S svojimi sestavki se je oglašal v raznih časopisih, posebno še v »Ljubli. Zvonu«, kjer je priobčil l. 1923. članek o članih novomeške »Zadruga«, prispevek za prešernianom »Dva Prešernova verza iz l. 1848«, l. 1925. »Devet Levstikovih pisem Drag. Rudežu«, l. 1930. »Janez Trdina Dragotin Rudežu«, l. 1933. pa sestavka: »Simon Jenko in Peter Preradović« in »Nekaj Kettejevih pesmi iz spominskih knjige. V letih 1934—36. je bil novomeški krajevni urednik »Kronike slovenskih mest«. Tu je objavil l. 1937. »Janeza Trdine opise Ljubljane v meneskem narečju«. V »Slov. jeziku« je priobčil l. 1940. in 1941. dva prispevka k prešernianom in članek »Vuk Stefanovič Karadžić Juliju Kobetu«. Znano je, da je dolga leta zbiral gradivo o Trdinu in s kritičnimi pogledi specialnega raziskovalca proučeval njegovo delo. Nameraval je pisati obsežno monografijo o pisatelju »Bajk in povesti o Gorjancih« ter tako izpolniti občno vrzel v naši literarni zgodovini, kjer Janez Trdina čaka takega proučevalca, kakor ga je imel na pr. Kersnik v Ivanu Prijatelju. Zal da prof. dr. Turk ni mogel izvršiti ne tega načrta, ne drugih, ki jih je — temeljit in vesten, kakor je bil — pripravjal z dolgotrajnim in počasnim proučevanjem in zbiranjem gradiva. So znanstveniki, ki jim življenjsko delo dozorja šele v zrelih moških letih. Nemara bi dr. Turk uresničil marsikateri svoj večji načrt, če bi ne prišla vojna, ki mu je dala občutno veliko svojega gorja. Zato ni mogoče

številke 1101—1300. Urad posluje v ta namen med uradnimi urami v I. nadstropju palače Bata, soba št. 3.

u Opozorilo. Da je v »Domovini« tega tedna začel izhajati veliki roman Emila Droonberga »Lov za zalotom«. Dejanje je zajeto iz časa, ko so v Kanadi in na Aljaski odkrili večje sledi zlata. Roman je veskrozi živahno pisan in bo vzbujal od številke do številke vedno večjo pozornost. V kratkem bo začela »Domovina« objavljati še en roman, v vsaki številki pa prinaša tudi novele in črtice izpod peresa domačih pisateljev. »Domovina« je najcenejši slovenski tednik, saj stane posamezni izvod le 80 stotink, naročnina za 3 mesece pa je 6 lir.

u Promenadni koncert godbe Slovenskega domobranstva bo v soboto 5. t. m. ob 19.30 pred Narodnim domom z naslednjim sporedom: dr. J. Čerin; Domžalska, korčnuta; Maks Schönherr; Slovenska, overtura; Glinka; Severna zvezda, romanca; Princič Vlado; Soplek pozabljenih; Julius Fučik; Otoci polka, korčnuta, Dirigent; kapelnik godbe SD nadporočnik g. Leskavar Florijan.

u Opozorilo sadjarjem. Izkušeni sadjar nam je poslal naslednje vrstice s prošnjo za objavo: Dosedanji meseci letos so bili precej vlažni in so se vrstili številni nalivi, ki kmalu izperejo škropiva raz plovce. Ne glede na dosedaj že izvršena škropljenja, bi bilo letos koristno izvršiti še naslednja škropljenja sadnih dreves (marelice in breskve so izvzete): prvič v začetku avgusta, drugič konec avgusta ali v začetku septembra. S tem bi preprečili oz. umili pozna zavilja (črvivost), ker je bilo leta 1943. Preprečeno oz. omejeno pa obenem tudi škrlup, posebno na plovcih. Škropimo z 2% žveploenoapno brozgo. Pri drevsih, kjer je že nastopila črvivost in pri drevsih, kjer ni opaziti premnogo škrlupa, škropljenje ni neobhodno potrebno.

u Mestni tehnični oddelek zaradi snazženja uradnih prostorov v ponedeljek, torek, sredo in četrtek 7., 8., 9. in 10. t. m. ne bo posloval za stranke.

u Društvo slepih darujeta Marica in Rudolf Vidič 100 lir v počastitev spomina pokojne gospe Mužina Uršule.

u Za diake in diakinje srednjih, strokovnih in meštanskih šol pričnajo novi počitniški eno- in dvomesečni strojeopisni tečaji 7., 8. in 9. avgusta. Učne ure dopoldne, popoldne ali zvečer, po želji. Vpisovanje dnevno. Učnina zmerna. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dobrebranska cesta 15.

u Knjigovodstva ali stenografija in nemščina se lahko naučite v počitniškem tečaju, ki prične 5. avgusta. Vpisovanje dnevno. Trgovski učni zavod, Kongresni trg 2.

u Prijatelji in znanci blagopokojnega g. Petra Kastelica v Beethovnovi ulici 15 poklanjajo v počastitev njegovega spomina iz presežka zbirke za venec na krsto za Društvo slepih 200 lir in za gluhoonemo dečo 200 lir.

u Učni tečaji v Lichtenurnovem zavodu za diake in diakinje srednjih šol. Oddelki za popravne in privatne izpite. Ponovitev učne snovi za diake, ki so razred izdelali. Glavno vpisovanje: 3., 4. in 5. avgusta dopoldne v Lichtenurnovem zavodu.

u Huda nesreča pri pripravljanju drv. Vojna je in z njo v zvezi običajno pomikanje tega ali onega, česar je v mirni dobi na pretek. Tudi s kurivom gre na teso. Zato si zlasti preprostejši ljudje, ki nimajo dovolj sredstev za nabavo drv ali premoga na črni borski, pomagajo na vse mogoče načine. Eni nabirajo po bližnjih gozdovih smrekove storže, drugi suhljad, tretji pa izkoplajo drevesne šore. Na ta način si je hotela pripraviti nekaj drv tudi Uršula Pakjova. V četrtek popoldne je šla v tivolski gozd in s sekiro začela obdelovati drevesni panj. Pri tem pa ji je sekira spodletela in se je ženica močno usekala v stopalo. S težavo je priklicala sprehajalce, ki so ji za silo pomagali, da na licu mesta ni izkpravela. Šele po dolgem času se je ljudem posrečilo izpostaviti, da je po ponesrečenku prišel reševalni avtomobil, ki jo je odpeljal v bolnišnico.

u Učite se strojeopisa! Novi eno-, dvo- in trimesečni strojeopisni tečaj — dnevni in večerni — pričnajo 7., 8. in 9. avgusta. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Lahka desetprstna metoda. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče. Informacije, prospekti: Trgov-

Opozorilo

Opozorja se občinstvo, da od vseh policijskih organov ob priliki kakršnih koli intervencij zahteva, da se policijski organi legitimirajo, to se pravi, da jim pokažejo svoje službene legitimacije, iz katerih je razvidno njihovo ime, službeni čin in podpis starešine oblasti.

UPRAVA POLICIJE.

ske učilišče »Christofor učni zavod«, Dobrebranska 15.

u Nesreče. V ljubljansko bolnišnico so zadnje dni sprejeli spet več ponesrečencev iz mesta in z dežele. Pri nakladanju mrve je padel z voza in si zlomil levo nogo 27letni poljski delavec Janez Bračič iz Polbukovja. Na Zaloški cesti je padla s tramvaja in se potolkla po životu 46letna delavka Marija Klunova iz Ljubljane. Desno roko in nogo si je zlomil pri padcu z lestve 49letni posestnik Leopold Turšič iz Cerknice. 41letni tovarniški delavec Josip Dariaš iz Ljubljane se je pri delu opekel po levi nogi. S koleza je padel in si zlomil levico 14letni sin godcenika Anton Mehle iz Ljubljane. Prste na levici si je poškodoval pri skobelni 26letni Franc Hrovat iz Ljubljane. Neznani pes je ugriznil v desno nogo 21letnega delavca Emila Lapajnetza z Brezovice. Desno nogo si je zlomil pri delu 70letni delavec Janez Slave z Vrhniko.

u Dijaki inje vseh šol opozarjamo na tečaj za popravne in privatne izpite ter pripravljavce za višji razred. Poučujejo se vsi srednješolski in meštanskošolski predmeti ter tuji jeziki ločeno za vsak razred posebej. Pričetek 5. avgusta. Vpisovanje še ta teden dopoldan in popoldan. Informacije: Specijalne strokovne instrukcije. Kongresni trg 2-11.

Z Gorenjskega

200 koroških obratov tekmuje. Koroški poverjenik nemške delavske fronte Matschedonig je sklical k poučnemu zborovanju obratovodje in načelnike obratov, ki tekmujejo, kdo bo več prispeval k skupnemu nemškemu gospodarstvu. Naročil jim je, naj vzorno vodijo ljudi, ki so po obratih zaposleni, da bo dosežena ne samo normalna proizvodnja, marveč, da bo čim več presežka. S prisego zvestobe Führerju je bilo zborovanje zaključeno.

Na lov je umrl, zadet od srčne kapi, po vsem Koroškem znani zdravnik dr. Albert Menninger-Lerchenfeld. Bil je v najepši dobi, star šele 48 let.

Pomožne domove gradijo na Koroškem posamezne občine in obrati. Zastavili so vse sile, da bi bila zidava čimprej končana in da bi bile stanovanjske hiše čimprej izočne svojemu namenu. Posebej se je odlikovala občina St. Jakob. Župan je pravočasno zagotovil stavbišča in pritegnil k sodelovanju dobavitelje gradiva, vozilke in zidarje.

u Južno od Karavank je naslov kratkemu članku, ki ga je v dnevniki »Neues Wiener Tagblatt« od 2. t. m. objavil dr. Fritz Molisch. Opisuje znamenite gorenjske lepote, se prav posebno Bled, ki si ga je sloveči polarni raziskovalec in alpinist Julij Payer izbral za svoje zadnje bivališče in je tu umrl leta 1915. Dr. Fritz Molisch je poln navdušenja za deželico, ki se razprostira pod Triglavom, kjer je pravilčno krajevno Zlatoroga.

Iz Dvora pri Kranju poročajo, da je preminula 54letna gospojinja Marjana Povšnerjeva, ki je prebivala v Kokri. Posednik Petru Arhu v Dvoru je umrla hči Franciška.

Zaradi zlorabe v službi se je moral pred posebnim sodiščem v Celovcu zagovarjati 38letni Rajmund Trantner, ki je lani kot uradnik celovške pošte direktorje zlorabil službeni položaj s tem, da si je prekrbel 7 nakaznic na bencin v skupnem iznosu 35 litrov. Nakaznice je prodal dalje in je nekoliko prejel tudi nagrado v obliki svinjine. Ker je vse priznal, je bil obsodjen samo na 18 mesecev ječe in na 100 mark denarne kazni.

S štajerskega

Odlikovani spodnještajerski krajevni skupni. V dneh 29. in 30. julija sta imeli svoj praznik poslednji dve mariborski krajevni skupini Heimabunde, in sicer Maribor V. in Pobrežje, ki sta bili za posebnost uspešno delo odlikovani s podelitvijo zastave. Govoril je tudi zvezni vodja Steindl, ki je zlasti naglašal, da je nepremišljeno prebivalstvo dalo že visoke tisočake za zimsko pomoč.

sede, takisto kot pohlevnost in preprostost ponižanega človeka. Coolen pozna tudi veselje, ki ga nudi človeku narava s svojimi nešteti podobami, a posebej ima veselje s preprostim človekom. V njegovih besedah drhti sreča, da lahko izraža to, kar ima za lepo in dobro. Iz njegovih knjig veje vonj brabantske krajine, njegov pesniški jezik je nenavadno gibčen in sladak. Njegove knjige so lepe kakor dragocena miniaturna. O »Vasi ob reki« pa je po ne izidu pisal nemški literarni časopis »Das deutsche Wort«: »Vas ob reki« je delo prekrasne neposrednosti in svežosti. Čudovita življenjska polnokrvnost Coolenovega sveta se kaže prav v tem, da imamo pred seboj povsem nepateitično knjigo, čeprav je v njenem osreliju povsem nevskakdanja postava. Kakor v življenju nasploh, se tudi tu izmenjuje tragika s komiko, težka resnoba s prekipajočo veselostjo, globokost z nespametjo, nebeška jasmina z globočinsko strahoto, ne temo.

»Vas ob reki« izide sredi avgusta v prevodu Stanka Javora.

Anatomija profesorja Tulpa

V zlati dobi holandskega slikarstva so umetniki kaj radi upodabljali znamenite osebe v njihovem poklicnem okolju. same ali pa v skupinah. Kdo ne pozna n. pr. slik, ki predstavljajo razne čeh, predstojnike ubožnic in bolnišnic in podobno? Ena izmed najbolj znanih slik iz tistega časa pa je »Anatomija profesorja Tulpa«. Znana nam je seveda ne toliko zavoljo moči, ki ga predstavlja, kolikor zavoljo svojega slikarja, ki ni nihče drug nego Rembrandt van Rijn. Od prelepe in točne upodobitve dejanja je stopila glavna oseba na sliki sredi svojih šestih učencev nekam v ozadje. Ob svojem času pa je bila ta oseba, ki poteka leže 350letna njegova rojstva, res znamenita in vsakako zaslužila, da jo dvignemo iz pozabljenosti.

Za zgled prostovoljne častne službe navajajo štajerski listi 40letno gospo Jožeto Mayerjevo iz Grada, katere mož je pri vojakih, sama pa mora skrbeti za pet otrok v starosti od 4 do 15 let. Kljub temu se je prostovoljno priglasiła za pomoč v nemški gospodarstvu. Od konca julija celodnevno zaposlena v nekem zavodu. 15letna hči pa skrbi za mlajše otce in sestrice.

Motoristična vzgoja. V Ptujju so imeli izobraževalno taborišče spodnještajerske mladine, ki se zanima za motoristični sport. Taborjenje je trajalo dva tedna. Mladenci so se vezbali telesno in izobraževali svetovno-nazorno. 89 mladeničev je prejelo šoferske liste 4. razreda, 15 mladeničev je prejelo vojno šofersko izkaznico, 9 dečkov pa je bilo odlikovanih z zlatim izpitnim znakom.

Iz Trsta

Spremembe na obalnih plovnih progah. S takojšnjo veljavnostjo so bile uveljavljene sledeče spremembe na obalnih plovnih progah: odhod z Reke ob 19, iz Voloskega ob 19.40, iz Opatije ob 6 in 19.50, iz Lovrana ob 20.15 in 6.25, iz Opatije ob 6.55 in iz Voloskega ob 7.05. Prihod na Reko ob 7.40, Voloskega 19.35 in 7.05, Opatije 19.45, 6.50 in 20.40, v Lovran ob 6.20 in 20.15.

Dunajski pozdrav. V torek 8. avgusta bo s pričetkom ob 19.30 v Verdijevem gledališču v Trstu kulturni večer pod geslom »Dunajski pozdrav«. Sodelujejo razni dunajski in monakovski umetniki.

Ljudsko gibanje. V letošnjem maju je bilo na področju tržaške pokrajine 372 rojstev in 442 smrtnih primerov. V juniju pa 346 rojstev in 629 smrtnih primerov.

Strelji v Zavlah. V bližini Zavej so neznanči streljali na 64letno Uršulo Sanein iz Doline. Saneinova je ranjena na desnem kolenu in desnici. Pripeljali so jo v tržaško bolnišnico in je njeno stanje zelo resno. V njeni bližini je bil tudi 12letni Karel Stefanič iz Sv. Marije Spodnje 539, ki je tudi ranjen. Zdravi se v tržaški bolnišnici.

Iz Gorice

Sporod I. kobariškega ljudskega tabora dne 6. avgusta je sledeč: na predvečer ob 7. Kovačev študent, šramel, baklada. V nedeljo ob 9.30 maša v dekanjski cerkvi, ob 10. pričetek zborovanja: Naprej zastava slave, mimohod častnega voda, recitacija. Pozdravna beseda poveljnika nadporočnika Cotiča. Nastop otroškega vrta. Slavnostni govor pisatelja in pesnika dr. J. Lovrenčiča. Naš Narodni dom, recitacija. Otroci pojejo. Naša zgodovina, recitacija. Zaključna beseda. Hej Slovenci.

Prva slovenska akademija v goriskem Verdijevem gledališču. V nedeljo dne 6. avgusta 1944 se bo prvič razlegala z odra goriskega Verdijevega gledališča slovenska beseda. Na sporedu je deklamacija O. Župančičevega »Kralja Matjaža«, Z. Prelovčevega »Ljuba si pomlad zelena« (tenor solo), Prešern-Vilharjev »Mornar« (tenor solo), Juvantičevega »Besela« (deklamacija), Rohida-Pavčičevega »Pastirica« (sopranski solo), P. Goliev Petrickov monolog pred kraljem Matjažem (deklamacija). Na to sledi izvajanje slovenskih narodnih pesmi na violini in klavirju, za tem Prešernova »Od železne ceste« (deklamacija). Prvi del sporeda zaključuje dvospev iz B. Smetanove »Prodane neveste« (sopran in tenor). Drugi del obširnega sporeda pa obsega drugo dejanje B. Smetanove »Prodane neveste«. Glasbeno vodstvo je v rokah prof. Kozmare. Režira član Narodnega gledališča v Ljubljani Ciril Pfeifer, zbor vodi Gorenšek. V sklepnem delu sporeda nastopajo moški zbor, ki bo zapel narodno »Soča bela« ter V. Vodopivčeve »Noč na Adrijici«. »Goriški list« objavlja ob tej priliki razgovor z režiserjem C. Pfeiferjem o akademiji. Zanimivo je, da odmorov prav za prav ne bo, ker bodo izpolnjeni z izvajanjem Venčaka narodnih pesmi po članih glasbenega kvinteta.

Smrtna nesreča v Tridentskih Alpah. 27letni Gorican Cezar Zenchristoforo je šel na oddih v Tridentske planine. Nazaj ga pa ni bilo. Pri strmim vponu preko nevarne stene je padel v globino in obležal mrtve.

Ljudsko gibanje. Dne 1. avgusta je bilo v Gorici 6 rojstev in 1 smrten primer in 1 poroka.

Vse kradelo. Listnica je bila ukradena 69letnemu tapetniku Miroslavu Bertramu iz Moreljevke ulice 8. Kolo so odpeljali neznanzi zlikovci 21letnemu delavcu Romanu Vižintinu, ki je bil pušil kolo za trenutek pred nego hišo na Štanderški cesti. Ročna torbica z dokumenti in 120 lirami je izginila 19letni Palmiri Sur, medtem ko se je

kopala v Soči. 45letnemu mehaniku Silvu Grionu iz Ločnika je nekdo izmaknil ves obrok cigaret. Goriška policija poizveduje za storilci.

Beleznica

KOLENDAR:

Sobota, 5. avgusta: Marija Snežna.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matiča: Akordi življenja.

Kino Sloga: Jastreblava Wally.

Kino Union: Platno iz Irake.

Kino Moste: Titanic.

DEŽURNE LEKARNE:

Daneš: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9.

Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

OPERA

Sobota 5. avgusta ob 18: Zemlja smehljaja. Opereta. Izven. Cene od 40 lir navzdol.

Nedelja, 6. avgusta ob 17. Aida. Premiera. Red. Prvi. Gostovanje tenorista Josipa Gostiča.

F. Lehár: »Zemlja smehljaja«. Opereta v treh dejanjih, po V. Leonu napisala L. Horzer in F. Loehner, prevlel N. Stritof. Osebe: grof Lichtenfelski-Lupša, Liza, njegova hči-Mlejnika, Lora-Japljeva, grof Pottensteinski-M. Sanein, general-pianec, Fini-Sušteršičeva, Franzi-Petanova, sluga pri Lichtenfelsu-Marenk, princ Sou-Chong-Cuden, Mi, njegova sestra-Barbičeva, Čang, njun stric-Zupan, Fu-Li, poslaniški tajnik-Skabar, evnuh-Simončič. — I. dejanje: V salonu grofa Lichtenfelsa, drugo in tretje: Pri princu Sou-Chongu v Pekingu. — Plesne točke plešejo: Bravničarjeva, Japljeva, Remskarjeva, Pogačar in baletni zbor. Kostumi: J. Vilfanova. — Dirigent: S. Hubad. Režiser in koreograf: inž. P. Golovin.

Giuseppe Verdi: »Aida«. Opera v štirih dejanjih (sedmih slikah). Napisal A. Ghislanzoni, Prevlel A. Funtek. Osebe: egiptovski kralj-Lupša, Amneris, njegova hči-Kohejeva, Aida, etiopska sužnja - Heybalova, Radames, egiptovski vojskovodja-Gostič k. g., Ramfis, veliki svečenik-Betetto k. g., Amonasro, etiopski kralj, Aidin oče-Janko, sel-Strukelj, svečenika-Bukovčeva. Godji se v Memfid in v Tebah za vladanja faraoon. Solo pešne Irena Kurbos, Dirigent: A. Neffat, Režiser in koreograf: inž. P. Golovin. Kostumi: J. Vilfanova. Scena: V. Skrušny. Premiera bo jutri v nedeljo ob 17. uri.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje
RADIO LJUBLJANA

SOBOTA, 5. AVGUSTA

7.—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.00: Jutranji pozdrav. Vmes od 7.30 do 7.40 poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 12.—12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda. 12.45—14.00: Glasba za prepor. — 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15: Vaska godba in brata Zvonimir in Stane Lumar, na harmoniko spremlja Avgust Stanko. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—18: Ljubavi napavi. 18.30—18.45: Pregled sportskih dogodkov (nem. in slov.). 18.45—19: Gospodinjso predavanje. — Krstina Prijatelj: Samozvoja. — 19.00—19.30: Fantje na vasi. — 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. — 19.45—20.00: Aktualno predavanje (prenos). — 20.00—20.15: Poročila v nemščini — 20.15—21: Moški zbor »Sloga«, vodi Mirko Premelič, pri klavirju L. M. Škerjanc. 21. do 22: Z zasnom. 22.—22.15: Poročila v nemščini, napoved sporeda. 22.15—23: Igramo za ples. 23.—24: Prenos sporeda nemških radijskih postaj.

Kako se boš obvaroval mraza, ki prihaja iz betonskih tal v zaklonišču? Izolirama ga na ta način, da na tla položimo par plasti časopisnega papirja, preko tega pa stare preproge, linolej, desko ali podobno.

Nespametni so oni, ki se smejejo tistim, ki se vestno drže navodil za zaščito pred letalskimi napadi, ker se ravno njih lahko zgodi, da bodo bridko občutili svojo neumnost junastvo in vsevednost.

Pozor! Katere so tvoje glavne dolžnosti v slučaju alarma? — Pasant: Po najkrajši poti v najbližje zaklonišče.

O čitanju

Citanje tvori pravega moža. BACON

Kar je gibanje telesu, je duši čitanje. STEELE

Vsakdo, ki se poglobi vase, mora priznati, da bi ne bil prav isti, ako bi tega ali onega dela ne bral. BOURGET

Ali bomo torej kar meni nič tebi nič pustili, da naši mladi ljudje čitajo in poslušajo kar vsak proizvođač pesništva kakršne koli vsebine in kakršnega koli tvorca in se tako nazvamejo nazorov in načel iz večine naravnost nasprotnih tistim nazorom in načelom, ki bi morala, ko odrastejo, uravnati vse njih dejanje in nehanje? SOKRAT

Izobražen človek, ki v treh dneh ničesar ne prečita, čuti, da je njegovo govorjenje brez smisla in se nerad pogleda v zrcalu. HUANG ŠANKU, kitajski pesnik

Iz Hrvatske

Spominjska plošča na Poglavljkovi rojstni hiši. Nepravilno so v vasi Bradini ob vnožju Ivanplatin na Poglavljkovi rojstnem domu odkrili spominjsko ploščo. Slovesnosti so prisostvovali številni ustaški voditelji iz Sarajeva in Mostarja, kakor tudi veliko število kmetov katoliške in muslimanske vere iz okolice.

Veliko županstvo Krbava-Psot ima sedež v Banjaluki. Po odredbi notranjega ministra je bil sedež velikega županstva Krbava-Psot do nadaljnjega preložen iz Bihača v Banjaluko.

Konec pouka na zagrebških ljudskih šolah. Dne 1. avgusta so se začele na zagrebških ljudskih šolah poletne počitnice.

Prva nemška izvedba hrvaške drame. Dunajsko nemško narodno gledališče je javilo, da bo v bodoči sezoni izvedlo prvič »Dubrovniški trilogijo«, delo znanega pesnika Iva Vojnovića.

Letalski teror. »Donauzeitung« poroča, da so sovražni letalci nedavno bombardirali Bilečo in Benkovac. V okolici Siska so letalski teroristi napadli kmete na polju s strojnimi. Pri Krapini se je zrušilo na tla ameriško lovsko letalo.

Iz Srbije

Deželna skupina narodne socialistične stranke v Srbiji. Dne 28. julija, na rojstni dan voditelja narodne socialistične stranke za južno galeterija Ernesta Wilhelma Bohleja je bila krajevna skupina v Beogradu povišana v deželno skupino za Srbijo. Po letu 1933. je bila v Beogradu ustanovljena deželna skupina za Jugoslavijo, ki jo je vodil sedanji šef vojaške uprave Obergruppenführer Neuhausen do beogradskega prevrata, kakor je prenehala obstajati. Ker je imel Obergruppenführer Neuhausen preveč drugega dela, je delo stranke nekaj časa počivalo, junija 1941 pa je prevzel vodstvo krajevne skupine v Beogradu vodja Müller. V teku let se je pokazala potreba, da se krajeva skupina v Beogradu spremeni v deželno skupino za Srbijo.

Kmetijski minister Veselinović na in-spekcijskem potovanju. Pred dnevi se je vrnil iz inspekcijskega potovanja po Sumadiji in Pomoravlju kmetijski minister inž. Radoslav Veselinović. Ogledal si je med drugim drevesnice v Topoli in Mladenovcu. Spetoma se je razgovarjal s tamšnjimi kmeti o letosnji žetvi in potrebah domačega prebivalstva. V Kragujevcu je obiskal tamšnjo drevesnico, na nadaljnji poti do Jagodine pa je obiskal še druge posejke občine. Na državnem posestvu v Dobričevu pri Čupriji se je minister Veselinović uvrstil med kosce pšenice in tako na najlepši način pokazal, da morajo pri spravi žetve sodelovati vsi od razumnika do kmeta.

Za žrtev letalskega terorja. Ministrski predsednik general Nedić je v svojstvu predsednika odbora za podporo delavskih družin pozval srbski narod, zlasti pa delodajalce, naj prispevajo v hudi stiski nahajajočim se oskodovalcem po bombardiranju. Doslej je bilo med oskodovalce razdeljenih v Beogradu 2.600.000 din, v Nišu 2 milijona din, v Smederevu 400.000 din, v beograjskem okrožju Čukarici 400 tisoč, za delavske družine drugod, ki so ostale brez sredstev, pa 2.125.000 din.

Sprtniki za poskodovalce po bombardiranju. Beograjski športni klub in Športni klub »1913« sta izročila komisariju za pomoč oskodovalcem po bombardiranju čisti dohodek dne 15. julija oltirane nogometne tekme v znesku 261.250 din. V isti namen so izročili član športnega kluba »Sloga« 20.000 din.

Uradništvo pomaga pospravljati žetev. Na državnem posestvu pri Jagodini je kmetijski minister Veselinović doživel prijetno prenečenje. Na polju je našel pri spravi žetve skoraj celotno uradništvo okrožnega načelnika. Zaradi pomanjkanja delovnih moči je okrožni inspektor Rajković organiziral prostovoljne poljske delavce in so se njegovemu pozivu odzvali skoraj vsi uradniki.

Posebne nagrade za delavce pri mlavi. Pristojne oblasti so za delavce pri mlavi določile posebne nagrade. Pri mlavi zaposlenim ljudem bodo izdajali bone za nabavo tekstilnega in drugega blaga.

Protikomunistična razstava v Beogradu. Že nekaj dni je odprta v Beogradu velika protikomunistična razstava pod naslovom »Črna gora pod peterokrako zvezdo«. »Novo Vreme« poroča, da je razstavo obiskalo že mnogo ljudi in da se zanimanje zanjo veča iz dneva v dan.

Za Nemčijo! Pod tem naslovom se beograjska »Donauzeitung« v toplem posmrtnem članku spominja ravnatelja »Deutsche Zeitung in Kroatien« Riharda Schäfferja, ki je postal v Monakovem žrtve sovražnega letalskega napada. Schäffer se je mudil na službenem potovanju in ga je smrt dohitela kot vojaka na fronti.

Zrušeni sovražni letali. Pri Cetinju v Crni gori in nad pogorjem Dajti v Albaniji sta se zrušila v četrtki dva zavezniška štirimotorna bombnika, ko sta se vračala v južno Italijo. Albanske varnostne sile so

zajele deset mož posadke letala, ki se je zrušilo nad albanskim ozemljem.

Strogi predpisi za zatemnitve. Policijski predsednik v Beogradu Drag. Jovanović je izdal na prebivalstvo opozorilo, naj se strogo ravna po navodilih za zatemnitve. Do 1. avgusta so morali stanovalci odpraviti vse pomanjklivosti, po tem datumu pa bo vsakdo, ki se bo pregrešil zoper zatemnitvene predpise, najstrožje kaznovan (denarna kazen, zapor, odvzem električnega toka).

Najvišje cene za sveče. Centrala za kemične proizvode je dobavila cerkvam večjo količino sveč za potrebe vernikov. Za sveče je določila tudi najvišje cene, in sicer stane 2 in pol grama teža 2 in pol dinarja, 5 g teža 4 din, 12 in pol g pa 10 din.

SPORT

Pred dirkami v šiški

Pričetek velike kolesarske prireditve z bogatim sporedom je jutri ob 16.

Iz sporeda kolesarskih dirk, ki bodo danes ob 16. na Hermesovem dirkališču v Šiški, je razvidno, da bo prireditev močno razgibana. Točk za tri popoldanske ure je dovolj, med njimi tudi nekaj zelo privlačnih, tako da gledalcem res ne bo treba zehati.

Kot prva bo dirka juniorjev. To bo običajna vožnja na šest krogov, v kateri bodo nastopili mlajši kolesarji, ki so šele začeli gojiti ta naporni sport. Ker je nabava dirkalnih koles ali tudi njihovih domačih delov v teh časih zelo otežena, v tej kategoriji najbrž ne bo prevelike konkurence.

Zivahna in privlačna bo zato bodisi po številu tekmovalcev ali po načinu izvajanja druga točka, in sicer dirka seniorjev. Ker bodo tu nastopili — razen živahnega Starmana, ki se bo na tej prireditvi prvič pojavil kot kolesarski dirkač — večinoma rutinirani dirkači, je to točko prireditelj razdelil v predtekme a) in b) in finale posebej. Da bi se seniorski dirkači po izvedbi predtekov a) in b) za finale nekoliko odpočili, bosta vmes še dirki kolesark in turistov.

Tem bo sledil finale seniorjev. V njem bo nastopilo šest dirkačev, ki se bodo izluščili iz predtekov a) in b). Kakor vedno ob takih prilikah, bomo v tej točki pričeli napetost in ostre borbe tistih, ki jim je ta sport že v mezinu. Za tem sledi zopet dirka turistov-narastajajo, kajti na vrsto pride zelo naporna točka — izločevalna dirka.

Gledalcem bo gotovo še v spominu, kaj taka dirka zahteva od sodelujočih. Tu je start skupen in je zato tudi zelo nevaren, kajti ostrost borbe je na višku od začetka do konca. Zato je dobra, široka in gladka dirkalna proga pogoj za brezhibno izvedbo take dirke. Po vsakem krogu izpade iz tekmovanja oni dirkač, ki zadnji vozi skozi črto na cilju. To se ponavljiva vse dotlej, dokler ne ostanjejo v skupini le še štirje dirkači, ki se borijo v ostalih dveh ali več krogih za končno zmago.

Tudi po tej dirki je dirkačem potreben odmor, ki bo izpolnjen z dirko turistov. Sedaj pa znova napetost! Med vnetimi kolesarskimi »kibicji« se večkrat sliši, da je Jože močnejši od Toneta, Miha spretnejši od Franca itd. Da se bo res videlo, kje je moč, spretnost in vztrajnost, je prireditelj po dolgem ugotavljanju omenje-

nih svojstev pri posameznih dirkačih vključil v spored tudi »handicap«-dirko. Dirkači so po dirkališčni prog razporejeni tako, da stoji na najzadnjem mestu najboljši dirkač, čigar naloga je, da v določenem številu krogov položi vse ostale konkurente, ki stojijo v začetku dirke pred njim v različnih razdaljah do skoraj celega kroga.

Nadaljnja točka bo tolažilna dirka. To je skupinska vožnja vseh dirkačev, ki v prejšnjih točkah ne bodo deležni nobene gaje mesta z nagrado.

Kot zaključek prireditve bo še borba za naslov dirkališnega prvaka Ljubljane. Gotovo je, da se bo za ta častni naslov potegovalo le omejeno število dirkačev, ki morajo na svojo moč in vzdržnost s sigurnostjo računati. Poskrbeli bodo, da bo ta borba individualna, t. j. da bo vsak posameznik po kronometru vozil določeno število krogov z lastnim startom in ciljem.

Številne nagrade in praktična darila, ki jih je prireditelj s težavo zbral, bodo po končani prireditvi razdeljena kar na tekmovalnem prostoru samem.

Da bo jutrišnja kolesarska prireditev še bolj živahna, bo na športnem prostoru iz prijaznosti igralo glasbeno društvo »Sloga«.

— Slovenska kolesarska zveza Ljubljana. Upravni odbor obvešča vse dirkače, ki nameravajo nastopiti na kolesarskih dirkah Hermesa, da bodo smeli nastopiti samo verificirani dirkači (za turiste to ne velja). Prijave se sprejemajo še danes ob 18 do 20 na dirkališču. Predsednik.

— ŽSK Hermes (kolesarska sekcija.) Obveščamo vse prizadete dirkače, t. j. seniore, juniore, turiste in kolesarke, ki nameravajo nastopiti na jutrišnjih kolesarskih dirkah, da se prijave sprejemajo samo še danes ob 18 do 20 na klubovem dirkališču. Načelnik.

Peceni umetnine

vam bo nudila bibliofilska knjižna tombola. Med dragocene knjige smo uvrstili izvirne prof. Stanlove ilustracije za Jurčičev roman »Cvet in sad«, Brolllove ilustracije za »Ojtki«, in Debenjakove originalne oddise bakrorozov k Dularjevemu romanu »Krkka umira«.

Vse te umetnine so trajne vrednosti in pričajo, da vrši Socialna pomoč tudi kulturno delo.

Tombolske tablice kupujte v pisarnah Socialne pomoči v Gradišču 2 in v Ulici 3. maja.

Tam žrebajte tudi za knjige, ki jih je založila Socialna pomoč za ljudsko tombolo. Vsak listek stane 30 lir in dobite lepo knjigo.

Nova odredba

o zatemnitvi

Na podlagi čl. I naredbе o upravljanju Ljubljanske okrajne z dne 20. septembra 1943, št. 4, Službeni list št. 273/86 iz 1943, odločam:

Čl. 1. Od 6. avgusta 1944 do nove odredbe se morajo upoštevati predpisi o zatemnitvi od 21.30 do 5. ure.

Čl. 2. Ostali predpisi, ki jih obsega naredba z dne 6. junija 1941, št. 42, Službeni list št. 349/46 iz 1941, ostanjejo neizpremenjeni.

Predstave: div. general Rupnik s. r.

Svojega tovariša je ustrelil

Razprava o krivdi smrti Franca Bizjana, ki je bil 7. septembra ustreljen pred gasilskim domom na Dobrovi

Ljubljana, 4. avgusta

Po presledku 10 dni je včeraj v razpravni dvorani okrožnega sodišča ponovno sodil veliki kazenski senat. Zopet je šlo za obtožnico, iz katere bi lahko sledila dosmrtna roba ali celo smrtna kazen. Sodniki so obravnavali podoben primer, kakor je bil na prvi prejšnji torek in sredo, ko je bil obsojen Ivan Strukelj, ker je po lahkomiselni malomarnosti ustrelil moža svoje sestre. O židu te razprave smo že poročali. Včeraj pa se je moral zagovarjati starejši mladolecnik, ki je prav tako po grobi nepazljivosti zadel s strelom iz puške svojega tovariša, mu pretrgal pljuča in ga usmrtil. Rana je bila smrtna in zadetemu nobena zdravniška pomoč ne bi mogla rešiti življenja.

Krivec smrti Franca Bizjana je železniški delavec P. B., ki je bil pri gasilskem domu, ko so po cesti pripeljali trije njegovi tovariši kruh od bližnjega peka. Med njimi je bil tudi Franc Bizjan. Ko jih je P. B. zagledal, se je hotel pred njimi postaviti, kako dobro zna ravnati z orožjem in je v objestnosti pomeril proti njim. Puška, za katero je menil, da je prazna, se mu je sprožila in smrtno zadela Bizjana.

Ko je P. B. videl, kaj se je zgodilo, se je v trenutku streznil. Odvrgel je puško in jokaje

priskočil k ležečemu tovarišu. Zadržal je, da tega ni hotel napraviti. Tovariši so mu odvzeli orožje in naboje in ga prepeljali v zapor.

Preiskava je ugotovila ta dejanski stan, nekatere priče pa so bile mnenja, da ne gre za nesrečo iz grobe malomarnosti. Trdili so, da je P. B. sovražil pokojnega Bizjana in da mu je že večkrat grozil z maščevanjem. H krvavemu obračunu naj bi ga naščuvala še neka tretja oseba, ki je bila prav tako jezna na pokojnika.

Na tej osnovi se je obtožnica glasila na umor. Na razpravi pa je P. B. napravil zelo dober vtis in se je branil zelo verodostojno. Tudi priče so marsikatero svojo obremenitvijo izjavo omilile in bilo je očitno, da je šlo za smrt, ki jo je zakrivil iz malomarnosti, ne pa kot morilec.

Sodniki so odločili, da je kriv usmrtitve Bizjana po malomarnosti z otežujočo okolnostjo, da bi bil moral biti že po svojem poklicu previden v ravnanju z orožjem. Obsojili so na dve leti strogega zapore. Branilka dr. Ljuba Prenerjeva, ki se je vneto zavzela za svojega varovanca, je prijavila revizijo in priziv. Senatu je predsedoval sos Rajko Lederhas. Sodelovali pa so sodniki scs Fran Gorečan, dr. Alojzij Rant, dr. Leon Pompe in Hubert Repovž. Državno tožilstvo je zastopal državni tožilec Branko Goslar.

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. — 30, za drž. in prov. tako — 60, za daljše naslove ali št. 2. — Najmanjši iznos za te oglase je L. 7. — Za žentive in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 1. — za vse druge oglase L. — 60 za besedo, za drž. in prov. tako — 60, za daljše naslove ali št. 2. — Najmanjši iznos za te oglase je L. 10. —

OPOZARJAMO

naše cenjene oglaševalce, da bo oglašni oddelček »Jutra« sprejemal naročila za male oglase, ki naj bodo natisnjeni v »Jutra« še isti dan zvečer, VSAK DAN SAMO DO 11.30, OB SOBOTAH PA DO 11. URE.

PREKLE

za filol in paradižnike dobiti pri Gospodarski zvezi, Maistrova 10. 19791-6

SUHE GOBE dobiti pri Gospodarski zvezi, Dunajska c. 29. 19792-6

ZENSKO KOLO zelo dobro ohranjeno, prodam. Ogled ob 12. do 15. ure. Idrjska 3. 19813-6

MOSKO KOLO novo, in novo obleko — prodam. Medvedova 7. dvorišče. 19814-6

MOSKO KOLO novo, s prestavami, — prodam. Mestni trg 12-I. 19815-6

MOSKO KOLO novo, zamenjam za žensko kolo, isto tako. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19817-6

ZENSKO KOLO skoraj novo, znamke Mile le svetlo drap barva, — prodam. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 19799-6

OTROŠKI VOZICEK globok dobro ohranjen, prodam. Mandeljeva 15. vrata 39. 19797-6

BLAGO za možko obleko, pred-skojno, z vso podlogo, — prodam. Ogled dopoldne Naslov v ogl. odd. Jutra. 19808-6

ŠIVALNI STROJ z okroglim čolnikom, — poceni prodam ali zamenjam za protivrednost. Zalogica 45, dvoršče nekarija. 19806-6

SPORTNO KOLO možko, dobro ohranjeno, prodam. Jegličeva 10. — skop. VII. ali pa Sr. Petra c. 95. Dinter. 19822-6

SORTNI VOZICEK lep, zaprt, ugodno prodam. Urnankar, Vozarjeva 4. 19805-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

FRIZ. VAJENKO sprejem takoj ali pozneje Rep, frizer. Gladišča 8. 19807-4

VAJENKO ali vajenka za fotograf-sko obrt, s primerno opre-mo, sprejme prodajno ugodni pogoji. Foto Studio »Holsky«, Ulica 3. maja. 19817-4

FRIZ. VAJENKO pridno in pošteno, spre-jmam v uk Salom Ivan-ka. Ovsenjak Miha, Dunaj-ska c. 15. 19912-44

Prodajni Damski Kolesi dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6

2 DAMSKI KOLESII dobro ohranjeni, poceni prodam. Ogled v Mehaniki delavnici Dunajska cesta 12. dvorišče. 19819-6